LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Area Code 212
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.)	$10.00
Kanadoje	$10.00
Kitur užsienyje	$1200
Jungtinėse Valstijose	$9.00

Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 75 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Penktadienis, Spalio (October) 4, 1968, Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 56-ieji

KRISLAI

Du dideli šūviai
"Pasigaili" pensininkų
Nebegali atlietuvinti
Viskas Vatikano žinioje
TSRS bendradarbiavimas

Rašo **J. Gasiūnas**

Newyorkiečiai iššovė vienu kartu du šūvius: šeštadienį buvo iškilmingai pagerbtos Stefanija Sasna ir Lilija Kavaliauskaitė, kartu sukelta "Laisvei" aukomis daugiau kaip tūkstantis dolerių.

Sėkmingai, vadinasi, "Laisvės" vajus pradėtas. Turime žiūrėti, kad jis sėkmingai pavyktų, kad senieji prenumeratoriai visi atsinaujintų ir kad gautume nemažai naujų skaitytojų, sukeltume $15,000 fondą.

— — —

Šią vasarą visi spaudos naudai parengimai mums labai gerai pavyko, net geriau, negu tikėtasi. Nei vieno parengimo nesulijo. Tai buvo išimtina vasara.

Pirmasis rudeninis parengimas Laisvės salėje buvo taipgi visapusiai sėkmingas. Salė buvo pilnutėlė gražios ir dosnios publikos.

Dabar tikimės gerų pasekmių spalio 13 d. Čiurlių gražioje sodyboje, Pattenburg, New Jersey.

— — —

Prieš rinkimus demokratų prezidentinis kandidatas H. Humphrey atsiminė ir labai nuskriaustus ir visų pamirštus pensininkus. Jis siūlo pakelti pensijas 50 procentų.

Republikonų kandidatas Nixonas visą laiką tylėjo apie pensininkus, bet dabar, nors labai pavėluotai, nenorom prisiminė, kad pensijas reikėtų padidinti.

Kaip paprastai, prieš rinkimus kandidatai visko prižada, bet po rinkimų visai pamiršta savo pažadus ištesėti.

— — —

Mums, pensininkams, svarbu ir tai, kad Humphrey ir Nixonas pripažino būtiną reikalą pensijas pakelti. O pirma niekas iš Washingtono ponų nenorėjo nei žodeliu apie tai prisiminti.

Senatoriai, kongresmanai patys pasikelia ir taip jau aukštus atlyginimus. Jie užtikrina sau ir didžiules senatvės pensijas. Bet eilinių piliečių pensininkų nemato tol, kol jiems, kaip kandidatams, nereikia pensininkų balsų.

Humphrey ir Nixonas dabar žuvauja balsus. Bet pensininkai neturėtų pasiduoti apgaunami. Jie turėtų pakelti savo balsą, reikalaujant dabar pakelti pensijas.

— — —

"Vienybė" rašo, kad Chicagos "lietuviai piketuoja klebonus":

"Marquette Parko lietuvių parapijos nariai pradėjo piketuoti savo kleboną už tai, kad šis priešinasi lietuvių teisėms atgauti lietuvių įsteigtose šv. Kazimiero kapinėse".

Sekmadieniais iš eilės po šimtą kitą parapijiečių ties tos parapijos bažnyčia ir klebonija nešiojo plakatus "Kovokime už tėvų kapus".

— — —

Kaip žinome, arkivyskupo patvarkymu kazimierinės lietuvių kapinės buvo nuo lietuvintos. Tai dabar parapijiečiai nori jas atlietuvinti. Bet arkivyskupas su jais visai nesiskaito. O jam padeda keletas lietuvių kunigų.

Sunku ką nors katalikams padaryti, kuomet visas parapijų turtas yra užrašytas vyskupijoms ir arkivyskupijoms. Jos su savo nuosavybe gali elgtis, kaip joms geriau patinka ir kokias teises suteikia Vatikanas, kurio žinioje yra visos bažnyčios, klebonijos ir kitas parapijų turtas.

— — —

Alžyro laikraštis "El-Moudjehid" rašo apie bendradarbiavimą su Tarybų Sąjunga:

"Sričių, kuriose bendradarbiauja Tarybų Sąjunga ir Alžyras, įvairumas, savitarpio mainų plėtimasis — visa tai rodo esant gerą šio bendradarbiavimo būklę, vaisingą charakterį ir dideles galimybes. Užtenka prisiminti, kad tik per vienerius metus — nuo 1966 iki 1967 — prekybiniai mainai tarp Tarybų Sąjungos ir Alžyro padidėjo beveik penkis kartus — nuo 12 milijonų dolerių iki 55 milijonų... Alžyro ir Tarybų Sąjungos bendradarbiavimas pagrįstas sveikais savitarpio pagarbos, nesikišimo į vidaus reikalus principais ir abipusiškai naudingais interesais."

Panašiai atsiliepia daugelis arabų ir Afrikos valstybių, su kuriomis TSRS bendradarbiavimas nuolat plečiamas, stiprinamas.

Nedarbas kamuoja puertorikiečius

New Yorkas. — Darbo Statistikų Biuras tyrinėjo puertorikiečių gyvenimą Harleme, Rytų Harleme ir Bedford-Stuyvesant rajone. Surado, kad tuose rajonuose puertorikečiai kenčia nedarbą ir abelnai sunkias gyvenimo sąlygas.

Vienas iš trijų puertorikiečių yra bedarbis, skelbia minimas Biuras. Rytų Harleme 36.9% puertorikiečių—bedarbiai arba visai mažai dirbantys. Daugelis dirbančiųjų gauna visai mažus atlyginimus, kad jie negali išsimaitinti ir savo šeimas išmaitinti.

Visame New Yorke gyvenančių puertorikiečių tarpe nedarbas siekia 12%, negrų — 8%, visų darbininkų—3.5% Vadinasi, nedarbas daugiausia kamuoja puertorikiečius.

46 šalių komunistai tariasi dėl pasaulinės konferencijos

Budapeštas, Vengrija. — Suvyko iš 46 šalių komunistų ir darbininkų partijų atstovai pasitarti svarbiais klausimais.

Svarbiais klausimais—pasaulinės komunistų konferencijos sušaukimas Maskvoje. Buvo numatyta konferenciją šaukti lapkričio mėn., dabar svarstoma konferencijos šaukimą toliau nukelti.

Čekoslovakijos padėtis dar tebėra pilnai nesunormalėjusi. Tarp komunistų tuo klausimu tebeeina diskusijos. Todėl konferencijos atidėjimas gali išeiti komunistinio judėjimo naudai.

A. Tarabildos grafikos darbai demonstruojami Buenos Airėse

Vilnius.—Dailininkas Arūnas Tarabilda pakviestas dalyvauti su savo grafikos darbais Buenos Airės mieste, Argentinoje.

Penkis grafikos darbus iš ciklo "Vilniaus pilies legenda" dailininkas siunčia į pirmąją Buenos Airės grafikos bienalę (parodą). Ji atidaroma šių metų spalio 14 dieną. Ir tas faktas, kad dailininkas iš tolimos Lietuvos pakviestas joje dalyvauti, jau savaime, manau, daug ką sako apie Arūną Tarabildą mūsų skaitytojams.

A. Tarabilda gimė 1934 metais Kaune. 1961 metais baigė Vilniuje Dailės instituto grafikos specialybę. Dalyvauja parodose Lietuvoje ir Tarybų šalyje. Pernai Jugoslavijoje vykusios grafikos bienalės dalyvis. Yra taip pat nemaža dirbęs knygų iliustravimo srityje, kūres scenografijas spektakliams.

"Gimtojo krašto" korespondento N. L. užklaustas, kokį mena jis mėgsta, dailininkas Tarabilda paaiškino:

— Man labiausiai įdomūs ir didžiai prasmingi yra seni liaudies menai, kurie turi kažkokius savitus, griežtus kanonus. Lotynų Amerikos, indėnų, Afrikos, Skandinavų... Šalia tų didžiųjų genčių menų, manau, lygiavertis yra ir lietuvių liaudies menas...

Apie savo šeimą jis pasakė:

— Taip, mes, tur būt, kol kas didžiausia dailininkų šeima Lietuvoje. Tėvai, abu broliai. Sesuo Giedrė — architektė. Brolio žmona — taip pat dailininkė. Ir dar bus, atrodo, du Tarabildukai — pusbroliai. Vienas šiemet stoja į Dailės institutą, kitas — mokosi M. K. Čiurlionio meno mokykloje.

Maskva. — Tarybų Sąjungos Kompartijos sekretorius Brežnevas, premjeras Kosyginas ir prez. Podgornas turėjo pasitarimą su Irano karalium.

KABLEGRAMOS IŠ LIETUVOS

Sugrįžo Zenkevičiai

Vilnius. — Spalio 1 d. sugrįžo į tėvynę tarybinis diplomatas Vytautas Zenkevičius su žmona. Daugiau kaip šešerius metus jis dirbo Tarybų Sąjungos ambasados Jungtinėse Valstijose sekretorium.

Vilniaus geležinkelio stotyje atvykusiuosius sutiko Lietuvos Kompartijos Centro Komiteto ir kitų organizacijų atstovai, žurnalistai, draugai, artimieji.

×

Nauji dokumentiniai filmai

Vilnius. — Lietuvos Kino Studijos nauji dokumentalistai baigė kelias naujas juostas. Tai — Tumo plačiaekraninis spalvotas filmas "Gaudeamus" apie šiemet Vilniuje įvykusią broliškųjų respublikų studentų šventę, etnografinė juosta "Kupiškėnų vestuvės", reportažas "Dešimts vizitinių kortelių".

×

Vieši Bulgarijoje

Kaunas. — Inkaro įmonės Dainų ir Šokių Ansamblio kolektyvas svečiuojasi Bulgarijoje, kur suruoš eilę koncertų.

×

Liaudies meistrų ruduo

Kaunas. — Beveik pora šimtų Kauno zonos liaudies meistrų susirinko Istorinia-me muziejuje į teorinę rudens konferenciją. Joje buvo paliesti įvairūs kūrybiniai klausimai. Perskaityta keletas pranešimų: Čiurlionio Dailės Muziejaus skyriaus vedėja Kairiukštytė — "Liaudies meno sąveika", respublirinio Dailės Muziejaus direktorius Gudynas—"Kuo skiriasi dailieji amatai nuo liaudies meno" ir kiti.

Šią konferenciją surengė Respublikinės Liaudies Meno Draugijos Kauno skyrius. Po mėnesio ar pusantro jo iniciatyva vyks liaudies meno meistrų darbų paroda.

×

Daug kino žiūrovų

Anykščiai. — Šiuo metu Anykščių rajono kaimo vietovėse veikia 24 kino stacionarai ir 10 kilnojamųjų. Per aštuonis šių metų mėnesius rajone demonstruojamus filmus žiūrėjo 397,500 žmonių. Vien tik Anykščių kino salėje "Šilelis" per tą laikotarpį apsilankė 146,000 žiūrovų.

×

Kiek Biržuose gyventojų

Biržai. — Šiame mieste gyventojų skaičius pirmą kartą pasiekė 10 tūkstančių ribą. Rajone šiuo metu gyvena 40,670 žmonių

Antanas Vaivutskas

Profesoriai sukūrė komuną

Cambridge, Mass. — Harvardo universiteto, Massachusetts Technologijos instituto ir Brandeis universiteto keletas profesorių susikūrė savo komuną.

Nusipirkę dviejų aukščių, 18 kambarių namą, 47 Lee St., jie susikraustė su savo šeimomis ir pasiskelbė, kad jie gyvens bendrai: turės bendrą virtuvę, vieną valgomąjį, vieną kambarį bendriems reikalams, o kitus kambarius pasiskirstė šeimos.

Komunai vadovauja dr. Hilary Putnam, Harvardo universiteto filosofijos profesorius.

Komuna aktyviai dalyvauja prieškariniame judėjime, organizuoja demonstracijas, platina atsišaukimus, rengia lekcijas. Spalio 16 d. jie ruošia masinį mitingą dr. Spocko ir kitų trijų, apkaltintų "konspiracijoje" prieš drafto įstatymą, klausimu.

Viduržemių jūroje TSRS laivai

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų laivyno admirolas Moorer nepatenkintai išdėstė valdžios pareigūnams apie Tarybų Sąjungos laivų koncentraciją Viduržemio jūroje.

Jis mano, kad ten TSRS turi apie 40 karinių laivų ir helikopterių, kurie gali perkelti kareivių divizijas į sausumą arabų pagalbai, jeigu atsinaujintų karas tarp arabų ir Izraelio.

Mirė Joe Chandler

Silver Springs, Md.—Mirė Joseph Chandler 62 metų amžiaus, žymus progresyvių veikėjas, buvęs plieno darbininkų organizatorius, gimęs Rusijoje, jaunas Amerikon atvykęs ir čia įsipilietinęs.

Komunistai kandidatai kovoja už savo teises

Washingtono valstija buvo pirmutinė uždėti ant rinkimų baloto komunistų prezidentinius kandidatus. Kitose valstijose tęsiasi kova už teisę kandidatams būti ant baloto.

Minesotos valstijoje komunistų kandidatai patraukė teisman atsakingus valstijos pareigūnus, kurie atsisako uždėti komunistų kandidatus ant baloto. Prieš komunistų kandidatus griežtai išstojo republikonai ir demokratai.

EXTRA!

Komunistai laimėjo teisme

St. Paul, Minnesota.—Federalinis teismas nutarė, kad komunistų kandidatai turi būti ant baloto Minnesotos valstijoje.

86 kariai atsisakė vykti Vietnaman

Washingtonas. — Ne tik pavieniai kariai atsisako vykti Vietnaman, bet atsiranda ir grupių, kurios pareiškia, kad nevyks į karo lauką.

86 kariai iš Fort Lee, Virginia, prisidėjo prie daugelio šimtų, kurie pirmiau atsisakė vykti Vietnaman, protestuodami prieš Jungtinių Valstijų agresiją.

Šiuo metu dar du JAV kariai gavo prieglaudą Švedijoje, kur nuo karo pasitraukusių yra 104.

Keli šimtai rezervistų atsisakė vykti Vietnaman. Jie nurodo, kad juos nelegaliai siunčia karo frontan. Aukšč. Teismo teisėjas Douglas jiems padėjo.

Humphrey sulaikysiąs Šiaurės Vietnamo bombardavimą

Salt Lake City, Ore. — Vice prezidentas H. Humphrey, čia kalbėdamas, pareiškė:

"Kaip prezidentas, aš sulaikyčiau Šiaurės Vietnamo bombardavimą, kaip priimtiną riziką taikai, nes aš tikiu, kad tas vestų prie pasitarimų sekmingumo ir tokiu būdu sutrumpintų karą. Tai būtų geriausia mūsų kariams apsauga".

Demokratų prezidentinis kandidatas toliau nurodė, kad būdamas prezidentu tuoj sulaikytų Šiaurės Vietnamo bombardavimą, jeigu būtų ženklų taikos derybų naudai. Jeigu bombardavimo sulaikymas neduotų taikos deryboms nieko gero, tuomet Humphrey atnaujintų bombardavimą.

"Socializmas — mūsų tikslas," sako Kongo vadovas

Brazavilis. (Tass-Elta). — "Nacionalinė revoliucijos taryba ištikima 1963 metų rugpiūčio revoliucijai ir liaudies revoliucinio judėjimo chartijos dvasiai. Socializmas buvo ir tebėra mūsų tikslas", — čia pareiškė spaudos konferencijoje Nacionalinės revoliucijos tarybos direktorijos narys Martenas Mberis.

"NRT yra tos nuomonės, kad Kongo liaudis buvo teisi, stojus už mokslinį socializmą". Jis nurodė, kad svarbu yra nepasukti iš teisingai pasirinkto kelio, bet įveikti "neteisingus metodus ir klaidas".

NRT atstovas pranešė žurnalistams, kad šiuo metu ruošiamasi Liaudies revoliucinio judėjimo suvažiavimui, kurį numatoma surengti "demokratijos ženklu". Jis taip pat pabrėžė nekintamą Kongo (Brazavilis) ištikimybę neprisijungimo ir bendradarbiavimo su visomis šalimis politikai.

134 Studentai gavo ilgų metų kalėjimą

Tunisijos respublikos teismas nuteisė 134 studentus po 14 metų kalėjimo už demonstravimą prieš karą Vietname ir įžeidimą JAV vice prezidento Humphrey.

Vienas studentas gavo 20 metų kalėjimo. Jam buvo prikergta suokalbis prieš prezidentą Bourguibą ir dalyvavimą demonstracijoje prieš Izraelio agresiją.

Uostų darbininkų streikas

New Yorkas. — International Longshormen's Association paskelbė uostų darbininkų streiką, kuomet nesusitaria dėl darbų garantijos ir naujo kontrakto.

Streikas apima apie 75,000 uostų darbininkų nuo Maine valstijos iki Texas valstijos visu Atlanto pakraščiu.

Federalinis teisėjas Ryan įsakė streikieriams grįžti darban.

11 negrų kareivių laukia teismo

Saigonas. — 11 negrų kareivių randasi kalėjime nuo rugpiūčio 30 d. Jie kaltinami užmušime vieno balto kareivio ištikusiose rasinėse riaušėse.

Militarinė policija puolė 200 negrų kareivių, kurie atsisakę klausyti įsakymų. Ištiko muštynės, kuriose vienas kareivis užmuštas ir 65 sužeisti.

Muša portugalus kolonistus

Dar es Salaam.—Mozambique Išsilaisvinimo Frontas šiais metais sunaikino 1,500 Portugalijos kareivių, 100 sunkvežimių ir numušė 20 lėktuvų. Portugalų kolonija apimta išsilaisvinimo kovos.

Stockholmas. — Sausio 1 d. Švedijoje gyveno 7,892,744 žmonės. Gyventojų skaičius padidėjo 49,689 žmonėmis.

Milwaukee, Wis. — Penki katalikų kunigai ir 7 jų talkininkai areštuoti už deginimą jaunuolių draftavimo rekordų.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Kad paskui nereikėtų gailėtis

SAVO vardo pataisymui piliečių akyse vicepreziden-tas Humphrey išsitarė, kad gal ateinančiais metais jau būsią galima vieną kitą armijos dalinį ištraukti iš Pietų Vietnamo. Pietų Vietnamo valdžia smarkiai stiprėjanti ir jos armija galėsianti vis didesnę atsakomybės dalį už karo vedimą pasiimti ant savo pečių.

Kai kas tuoj skubinosi su išvada, kad Humphrey jau pradeda atsipalaidoti nuo Johnsono politikos ir užima nepriklausomas pozicijas. Bet, matyt, Johnsono įsakytas, gynybos sekretorius Clark M. Clifford pasiskubino vice-prezidentui užpilti už nugaros šalto vandens. Jis sako, kad apie mūsų armijos sumažinimą Vietname negali būti nė kalbos. Na, o šiuo klausimu Clifford yra didesnis autoritetas negu Humphrey. Jis kalba ne tik Johnsono, bet ir Pentagon vardu.

Pamatęs, kad jis nusidėjo Johnsono politikai, Hum-phrey pasiskubino savo išsireiškimą modifikuoti. Jis norėjęs pasakyti, kad jis trokšta, kad būtų ateinančiais metais galima Amerikos militarines jėgas Vietname su-mažinti.

Mažai geriau būtų, jeigu Nixonas laimėtų rinkimus. Gal dar blogiau būtų. Nes Nixon šio karo klausimu yra dar didesnis "vanagas" už patį Johnsoną. Kai prieš ke-letą mėnesių Johnsonas pareiškė, kad jis šiaurės Viet-namo bombardavimą sustabdo, Nixon puolėsi jį smerk-ti. Jis sakė, kad bombardavimą reikia ne siaurinti, bet plėsti. Ir dabar jis pasmerkė Humphrey už "plepėjimą" apie militarinių jėgų sumažinimą Vietname.

Tai tokios perspektyvos. Jos labai baisios!

Vajaus pradžios pirmas šūvis

REIKIA pasidžiaugti ir pasididžiuoti pirmuoju "Laisvės" vajaus šūviu, kuris buvo paleistas rugsėjo 28 dieną. Banketo publikos atsiliepimas su aukomis į specialų vajaus fondą buvo nepaprastai šiltas ir dosnus. Tai gražus įrodymas, kad mūsų skaitytojai ir visi pažan-giečiai rūpinasi "Laisvės" išlaikymu.

Bet, draugai skaitytojai, čia tik pirmas šūvis, čia tiktai pradžia. Per vajų turime gauti apsčiai naujų skaitytojų ir sukelti penkiolika tūkstančių dolerių ($15,-000). Iš paviršiaus žiūrint, atrodo labai didelė suma. Bet prie šių dienų kainų iškilimo "Laisvės" išleidimas reikalauja labai daug lėšų. Tikėkite mumis, kad yra siekiama laikraščio leidimo reikalus vairuoti kuo ekono-miškiausiai. "Laisvės" kolektyvas dirba gerai ir nuo-širdžiai.

New Yorko laisviečių pavyzdį turėtų pasekti kitos kolonijos. Reikia daugiausia "Laisvės" naudai parengi-mų—banketų, vakarienių, sueigų ir sueigėlių. Tokie pa-rengimai, koks įvyko ryšium su pagerbimu mūsų veikėjų rugsėjo 28 d., sustiprina laikraštį ne tik materiališkai, bet ir idėjiškai. Mūsų gretos kiečiau susicementuoja. Padidėja tarpe mūsų draugiškumas.

Tos aukos, kurias laisviečiai aukoja į vajaus fondą, pakelia visų ūpą. Tai įrodymas, kad pažangiečiai ne tik myli savo laikraštį, bet yra pasiryžę jam sunkiais laikais padėti ir neleisti jam užgęsti. Jie konkrečiais darbais sako:

"Laisvė" gyvuoja ir gyvuos!

Nemažins jėgų Vietname

TAI sena ir gerai žinoma istorija, kad šalyje įvykus socialinei audrai, didesniam sukrėtimui, atsiranda žmo-nių, kurie nespėja teisingai susiorientuoti ir be rimto pagrindo bėga į užsienį. Ypač inteligentijoje tokių žmo-nių gausu. Paskui, audrai aprimus, tokie žmonės gailisi. Kai kurie nugali baimę, dažnai priešo sąmoningai pa-skleistais gandais sukurtą, ir sugrįžta prie savo liaudies. Bet kai kurie taip ir žūsta savo tautai, ją keikdami.

Tik pažiūrėkime į pabėgėlius iš Tarybų Lietuvos. Daugelis jų jau yra žuvę savo tautai, savo tėvynei.

Iš Čekoslovakijos pranešama, kad ten eina karštos diskusijos tarp rašytojų. Keletas jų jau pabėgo į užsienį. Keletas jų tebesą neapsisprendę: pasilikti namie su savo tauta, ar pasitraukti į užsienį ir iš ten "laisvinti" Če-koslovakiją!

Žinoma, milžiniška dauguma intelektualų pasiliks su tauta, niekur nebėgs. Ir jie bus laimingi, nes jų ke-lias teisingas. Jiems vėliau nereikės krimstis ir skęsti dvasinėje desperacijoje.

Redakcijos atsakymai

J. N.—Atleisite, kad jūsų straipsneliu "Štai kaip žiūri amerikietės moterys į di-vorsą" nepasinaudosime, nes nesuprantame, ką reiš-kia: "Jos jautė staitmentą retai teisingu, tankiai tei-singu, kai kada teisingu."

Kas ką rašo ir sako

SVEIKA BŪTŲ IR LIETUVIŠKIEMS KUNIGAMS

Iš Austrijos sostinės Vie-nos atėjo toks pranešimas:

"Septyniasdešimt jaunų austrų kunigų ir seminaris-tų šią vasarą dirbo drauge su darbininkais didžiuosiuo-se Austrijos fabrikuose, siekdami arčiau pažinti dar-bo sąlygas bei dvasines ir medžiagines darbininkų os problemas. Pasibaigus dar-bo laikotarpiui, kunigai ir seminaristai buvo susirinkę pasidalyti įgyta patirtimi".

Netenka abejoti, kad ši-tie kunigai ir seminaristai daug ko patyrė ir išmoko. Ateityje jie, bent jau kai kurie iš jų, nebe taip ščyrai pataikaus ir tarnaus kapi-talistų interesams. Mes ma-nome, kad labai sveika bū-tų ir lietuviškiems marijo-nams iš "Draugo" ir pran-ciškonams iš "Darbininko" padirbėti nors metus kitus didžiuosiuose fabrikuose ir pagyventi su darbininkais. Beveik galima užtikrinti, kad jie, gavę nors truputį darbininko darbo ir gyveni-mo patirties, sužmonėtų ir liautųsi kiekviena proga guldyti galvą už valdančiąją klasę. Tinkamesnių vais-tų jų pagydymui mes iš-rasti nepajėgiame.

JAPONIJA — BANDITŲ APNIKTAS KRAŠTAS?

Taip atrodo, pagal seka-mą pranešimą iš Japonijos sostinės Tokyo:

Vyriausioji policijos valdy-ba ir Japonijos kriminalistikos institutas, tyrinėdamas ir ste-bėdamas nusikaltėlių pasaulio veiklą, nustatė, kad 470 iš 561 šalies miestų dirba gerai orga-nizuotos banditų gaujos. Iš vi-so, remiantis paskelbtais duo-menimis, Japonijoje veikia 3752 gaujos, kurių narių ben-dras skaičius viršija 142 tūks-tančius. Dauguma nusikaltė-lių pasuko banditizmo keliu dėl skurdo, nematydami jo-kios perspektyvos gyvenime.

Svarbiausi banditizmo dai-gynai — barai ir kabaretai, kurių savininkai dažnai patys vadovauja gaujoms. Nusikal-tėlių tarpe klesti azartiniai lo-šimai kortomis, girtuokliavi-mas, prostitucija. Teisės pa-žeidimų skaičiui didėti Japo-nijos salose padeda aktyvus "amerikinio gyvenimo būdo" populiarinimas.

NĖRA GAVĘ IR NEPRAŠO

Koks ten Jurgis Jarušai-tis rašo apie Balfo vajų Chicagoje. Be ko kita jis sako:

"O kiek, kad ir laisvaja-me pasaulyje, randame var-go ir nedateklių lietuvių tarpe. O kur tolimosios Si-biro taigos, pavergtos Tė-vynės vaikai! Visur sutin-kame savųjų brolių ir sese-rų, kurių veiduose įskaitant nerimą rytojaus diena, sun-kią šios dienos dalią, o ne retai ir pačią sunkiausią gyvenimo valandą".

Na, ir jis sušilęs agituo-ja už aukas Balfui.

Nekalbant jau apie tai, kad tasai Balfas nešelpia nieko "laisvajame pasau-lyj," jis tiesiog apgaudinė-ja Amerikos lietuvius, duo-damas suprasti, kad jis šel-pia kokius ten lietuvių vai-kus Lietuvoje bei Sibire.

Griežtai reikalaujame, kad Jarušaitis ir kiti balfie-čiai parodytų, kur kada ko-kius Lietuvos vaikus jie yra sušelpę!

Šitaip panaudoti Lietuvą savo raketieriškai propa-gandai yra neleistina. Tai darbas žmonių, kurie yra atsisveikinę su visokiu pa-dorumu.

Lietuvos žmonės yra pui-kiai apsirūpinę patys ir ap-rūpinę savo vaikus. Jokios pašalpos iš jokio Balfo jie neprašo.

FAŠISTINIS ATSAKYMAS

Mūsų klerikalams viskas aišku, kaip ant delno. Jiems visos "demonstraci-jos, riaušės Amerikoje nėra savaimingas reiškinys, o suplanuotas išdavikiškas darbas, į kurį įsijungę net visa eilė profesūros narių" ("Draugas," rugs. 27 d.).

Tos visos priešakinės ma-nifestacijos, tie visi liaudies protestai prieš skurdą ir siekimas šviesesnio ryto-jaus, mūsų klerikalams tik "suplanuotas išdavikiškas darbas". Net patys reakcio-niškiausieji iš reakcininkų kaip Reagan ir Wallace ši-taip piktai nesmerkia Ame-rikos liaudies išstojimų.

Pagyrų puodas--- netaukuotas

"Keleivis" (No. 37) at-spausdino prof. Jono Puzino pamokslą, kurį šis pasakė "Pasaulio Lietuvių Bend-ruomenės" trečiajame sei-me. Šis vyras labai džiau-giasi, kad Amerikoje gyve-nantieji lietuviai esą labai turtingi ir kultūringi, nes jie turi daug "savo" lietu-viškų bažnyčių, kunigus, vyskupus, ir daug mokytų inteligentų vyrų ir moterų. Turi lietuviškas mokyklas, akademiją, Čiurlionio Gale-riją, jaunimo centrus. Taip-gi turi "savo" lietuviškus laikraščius, žurnalus ir knygas spausdina. Tai esą labai geras lietuvybės pa-laikymas.

Bet tas vyras visai už-miršo pasakyti, kad tas tur-tas, į kurį Amerikos lietu-viai Romos katalikai suki-šo virš 40 milijonų dolerių, lietuviams nepriklauso. Dėl-to, kad tą visą savo uždirb-tą turtą jie atidavė ir dar duoda kitataučiams į Ro-mos popiežiaus imperijos vyskupų, kunigų ir jėzuitų rankas.

Visi vyskupų, kunigų ir jėzuitų išleidžiami laikraš-čiai, žurnalai ir knygos tar-nauja kitataučiams, Romos popiežiaus imperijos reika-lams, o ne Amerikos lietu-viams, ir ne Lietuvos žmo-nių gerovės reikalams.

Jeigu tie visi lietuviai tuos savo sunkiai uždirbtus pinigus būtų sudėję į kokią nors savo savitarpinio susi-šelpimo draugijos iždą, tai šiandien senatvės sulaukę, arba paliegę, galėtų gaut atgal savo sudėtų pinigų bent po vieną dolerį kas-dien. O tai būtų gera pa-galba. O ką šiandien tie ki-tataučiai vyskupai, kunigai ir visokio stono jėzuitai duoda lietuviams, senatvės sulaukusiems, arba palie-gusiems? Ogi nieko dau-giau, kaip tiktai tuščią, be dugno maišą, į kurį galima kišti ir kišti dolerius, ir vis tiek bus tuščias. Tai ir vis-kas.

"Laisvės" skaitytojas.

IŠ LAIŠKŲ

Žinomas Lietuvos rašyto-jas, **Julius Būtėnas**, rašo d-rui A. Petrikai:

Sveiki gyvi!

Šį kartą parašysiu dau-giau naujienų ir įspūdžių. Pirmiausia — dėl knygos "Tarybų Lietuvos rašyto-jai" sandaros.

Teisybė, jeigu autobiogra-finiai pasisakymai būtų pa-teikti abėcėline tvarka, būtų lengviau surasti norimus autorius. Ankstesnėje kny-goje taip padaryta. Bet šį kartą autoriai surikiuoti, atsižvelgiant į amžių dėl to, kad būtų maždaug matyti literatūros vystymosi pro-cesas. Žinoma, buvo gali-ma pridėti gale ir abėcėlinę turinio rodyklę.

Lietuvos kaimas sparčiai kultūrėja

Atostogavau porą savai-čių kaime, kaip pernai. Pavaikščiojau gimtosiose apylinkėse, susitikau su jaunystės draugais ir kai-mynais: Turiu pasakyti, jog kasmet matoma mūsų kaimo evoliucija į gerąją pusę. Žymiai pasikeitė jo pažiūros. Su dažnu kolūkie-čiu atvirai pasikalbėjęs iš-girsti atsakymą, jog nenori, kad grįžtų seni laikai.

Štai mano gimtasis Galin-tėnų kaimas visas elektrifi-kuotas: įkasti gelžbetoni-niai stulpai ir vielos išve-džiotos po vienkiemius! Kaip džiaugiasi žmonės! "Kas galėjo kada tikėtis, kad ir mes turėsime tokią šviesą, kaip miestuos,"—sa-ko jie. Jau kaime yra pora televizorių, nekalbant apie radijo aparatus; su laiku daugės.

Na, o ką bekalbėti apie veržimąsi į mokslą: kiekvie-noje šeimoje, kur tik yra vaikų — vis mokiniai bei studentai. Kambaryje pa-matai lentyną su knygomis. Daugelis perstato pirkias, gražina jas, nyksta iš pir-kių molinės duonkepės kros-nys.

Suvalkiečių ir dzūkų vaikų poilsis

. Nemunaityje visą vasarą veikė žemės ūkio darbuoto-jų profsąjungos išlaikoma pionierių stovykla, kurioje perėjo keli šimtai vaikų. Rugpiūčio antroje pusėje buvo stovyklos uždarymas, į kurį ir aš buvau pakvies-tas. Itin malonu buvo žiū-rėti į berniukus ir mergai-es, kurie gražiai žaidė. Va-kare Nemuno pakrantėje buvo uždegtas laužas, prie kurio vaikučiai, sumanių auklėtojų vadovaujami, su-rengė savotišką karnavalą: čia ir "kiškučiai,' ir "lapu-tės," ir "indėnai," žolėmis apsikarstę, rodė savo meną.

Valgykloje patys vaiku-čiai patarnauja vieni ki-tiems. Atskiroje salėje, akordeonui grojant, mažy-liai šoko draugystės valsą ir kitokius šokius. Miela žiū-rėti, kai pipirukai "kava-lieriai" veda šokti savo drauges, kai bešokančias dvi mergaites skiria ir t. t.

Iškilmingoje dalyje vaiku-čiai vienas po kito ėjo prie vėliavos ir drąsiai drožė "prakalbas": išsakė savo įspūdžius pirmąkart pate-kusieji į stovyklą ir tie, ku-rie ne vieną vasarą joje praleido. Ypač džiugu bu-vo žiūrėti į kaimo vaiku-čius, kurie čia padrą-sėjo ir, grįžę į namus, par-sineš daug gero, kultūringų įgūdžių. Stovykloje visą lai-ką kartu vasarojo gydyto-jai, medicinos sesuo, bet sa-kė, kad ligonių neturėję, pa-tiems medikams buvęs po-ilsis. Nemunaityje labai gra-ži gamta, sveikas sausas pušynas.

Žirgų sportas

Grįžęs į Vilnių, Vingio parke estradoje žiūrėjau žirgų sporto. Čia vyko tarp-tautinės raitelių varžybos. Dalyvavo Lietuvos, Estijos, Maskvos, Minsko, Lenkijos ir demokratinės Vokietijos raiteliai. Kad išlėks į aikštę gražuoliai arkliai, vienas už kitą gražesni, vienas už ki-tą mikliesni, kad jie šoka per gausias kliūtis, o žiū-rovai tik ploja, tik ūžia, kai peršoka. Jei kuriam nesise-ka — nuščiūva. Ypatingos simpatijos įgijo jauni (16 metų) jojikai.

L. Tolstojaus paroda

Iš svarbesnių kultūrinių renginių minėtina žymaus rusų rašytojo ir filozofo Le-vo Tolstojaus paroda, įreng-ta Respublikinėje bibliote-koje. Parodą surengė Mask-vos L. Tolstojaus muziejus, o ją papildė mūsų bibliote-kininkai, išstatydami L.Tol-stojaus knygas lietuvių kal-ba. Be knygų čia buvo at-skleisti "Varpo", "Ūkinin-ko", įvairių senų kalendo-rių puslapiai, kuriuose bu-vo išspausdinti jo kūrinių vertimai. Paroda surengta ryšium su L. Tolstojaus 140 m. gimimo sukaktuvėmis. Maskviškio muziejaus dar-buotoja Svetlana Strežniova būreliui literatų įdomiai pa-sakojo apie L. Tolstojaus asmenybę, remdamasi eks-ponuota medžiaga.

Pasirodo, kad dar rašy-tojui esant gyvam nemaža jo kūrinių buvo išversta į lietuvių kalbą. Pirmieji ver-timai pasirodė dar prieš 80 metų. Na, o vėliau, ypač ta-rybiniais laikais turime lie-tuvių kalbon išverstus žy-miausius L. Tolstojaus kū-rinius, susilaukusius pakar-totinių leidimų.

Parodą aplankė vienas žymiausių L. Tolstojaus gerbėjų, jo etinių pažiūrų populiarintojų Lietuvoje — senas pedagogas Edvardas Levinskas (gimęs 1893 m.). Surengtame literatūros va-kare jis papasakojo, kaip susidomėjo L. Tolstojaus as-menybe. Su žymiuoju rašy-toju kadaise susirašinėjo jaunas miręs poetas Ed-mundas Steponaitis.

Replika kun. J. Prunskiui

Beje, noriu priminti kitą dalyką. Prieš kurį laiką "Li-teratūros ir meno" laikraš-tyje buvau rašęs apie sla-pyvardžių supavardėjimą, kėliau reikalą atskleisti sla-pyvardžius, reikalingus lite-ratūros ir kultūros tyrinė-tojams. Tarp kitų paminė-jau J. Dauliaus, rašiusio ka-daise apie laisvamanybę ir komunizmą Lietuvoje iš ka-talikiškų pozicijų, slapyvar-dį — kad tai kun. J.Prans-kio slapyvardis. Kun. J. Prunskis katalikų "Drauge" tai neigia: kad jis tokiu sla-pyvardžiu nepasirašinėjęs. Gerai. Žinosime. Bet kodėl jis neparašė, kieno tai sla-pyvardis. Tuo būtų pasitar-navęs bibliografams, tyrinė-tojams.

Tai tiek šiuo tarpu. Lin-kiu visiems ko geriausios sėkmės!

Julius Būtėnas

Chicagoje sužlugo svajonė

Viena žmonių svajonė Chiacagoje buvo nudurta peiliais. Svajonė, kad į mū-sų kraštą ateis taika, kad taip toli nuo mūsų krantų esanti tauta bus išlaisvinta nuo žudynių ir naikinimo, kuriuos jai neša JAV vy-riausybė, kad tie taip ilgai kankinami žmonės galės patys tvarkyti savo gyvenimą, svajonė, kad ir mūsų pačių sūnūs neturės žūti nusikalstamose kautynėse.

Ilgalaikė svajonė, kad mi-lijonai JAV piliečių, dabar krečiamų rasizmo ir slegia-mų brutalios priespaudos, pagaliau laimės tą laisvę, apie kurią taip daug girdi, ir taps lygiateisiais žmonė-mis, kad nebebus skirtumo pagal odos spalvą. Ši sva-jonė dabar išsklaidyta.

Kas buvo padaryta Chica-goje 1968 m. rugpiūčio 28 d.? Buvo arogantiškai pa-skelbta, kad skerdynės Viet-name tęsis toliau. Johnso-no veidas turi būti išsaugo-tas. "Hubie" (Humphrey) uoliai griebiasi purvino durklo, kuris buvo išmuštas iš jo šeimininko rankos.

Svajonė, kad liausis bili-jonų srovė, dabar eikvoja-ma tam, kad būtų žudomi nekalti vyrai, moterys ir vaikai, buvo su fašistiniu brutalumu sutriuškinta.

Buvo svajota, kad 1969 metais bus pradėta staty-ba naujų žvilgančių pasta-tų vargšams, kad bus pada-rytas galas žiurkėms, kad dabar apleisti vaikai galės mokytis, kad bus palengvintas vargšų skurdas.

Ką brutai padarė Chica-goje? Jie tartum iš kapų prikėlė laukinių nacių bū-rius, kurie žygiavo gatvė-mis, daužydami batais, me-džiodami ir mušdami nar-siuosius jaunuolius, kurie at-ėjo padėti įgyvendinti liau-dies svajonę, padaryti Ame-riką švarią ir humaniš-ką.

Košmaras Chicagoje pri-mena košmarą Berlyne, kai ten siautė Hitleris.

Washingtono valdovas beprotiškai nusistatęs tęsti karą Vietname, jis tikisi, kad riaušės gatvėse reika-lingos tam, kad jis galėtų lyg skėčiu pridengti savo didelį smurtą Vietname.

Žvėrys net nesigėdino įsi-veržti į konvencijos salę, tartum nacių šturmo būriai. Delegatai verkė, patyrę jų elgesį, kai kuriems net bu-vo uždėti antrankiai, ir jie buvo nugabenti į kalėjimą.

Chicagos miesto majoras, geras Johnsono ir "Hubie" draugas, sėdėjo ir žiūrėjo į visa tai su šypsena, kaip Goeringas!

Kapitalistinė Amerika dar kartą parodė, kaip ji moka sutriuškinti svajones. Bet žmonių svajonės, kurios da-bar kruvinos guli Chicagos gatvėse, bus prikeltos ir vėl atgaivintos.

Samuel Arthur
Iš "Daily World"

Sausra Pietų Korėjoje

Seoulas. — Didžiulė sau-sra sunaikino derlių 430,000 hektarų plote, nukentėjo daugiau kaip 4 milijonai valstiečių.

SENIAU IR DABAR

Apie trečiąjį lietuviško kaimo veidą

Plačios, lygios asfaltuotos autostrados raizgo šiandien visą Tarybų Lietuvą. Jos šaute šauna tiesiai per miškelius, buvusias pelkes, pralenda pro kalnelius.

Iš Vilniaus ligi Kupiškio lengvąja — tik pora valandų malonaus supimosi. Šį rajoninį centrą su didesniaisiais Lietuvos miestais jungia dešimtys didžiulių autobusų, kursuojančių įvairiais kryžminiais maršrutais.

Tėviškėje

Lankau ir aš tėviškę šiame rajone. Koks mažas atrodo senasis medinis vienaaukštis vidurinės mokyklos pastatas šalia naujų mūrinių rūmų, kurie išaugo prieš keletą metų. Prieš karą Kupiškyje buvo pastatytos modernios kareivinės, bet miestas neturėjo ligoninės. Elektros gatvėje kažkodėl lyg tyčia nedegdavo nė viena lemputė.

Kupiškyje gal žymiausia buvo turgaus aikštė, kas ketvirtadienis ir sekmadienis nudergiama arklių mėšlu. Idilišką tokio turgaus aprašymą teko skaityti vieno dabartinio lietuvio amerikiečio kūrinėlyje.

Suprantama, kad tėvynės ilgesys užtušuoja žiaurias ano meto valstiečių grumtynes dėl kiekvieno cento, atmintyje iškyla tik egzotinės, spalvingos detalės.

Stebiu apylinkes ir gėriuosi, kaip pasikeitė gyvenimas per pastaruosius penkiasdešimt, bet už vis labiausiai per paskutiniuosius dvidešimt pokarinių metų.

Senasis kaimas

Prieš pirmąjį pasaulinį karą beveik visur buvo senieji patriarchaliniai kaimai, kokius aprašė Vaižgantas ir kiti mūsų literatūros klasikai. Penkiolikos, dešimt, o kartais gal penkių ar trijų metrų platumo žemės rėžiai driekėsi du tris kilometrus tolyn nuo susibūrusių į krūvą kaimo trobų. Daug kas neturėjo plūgų ir arė žagrėmis, jaučiais. Vežimai buvo tik ant medinių ašių. Visas apdaras — namie austi drobės trinyčiai, milai ir avikailiai. Beveik visi buvo beraščiai. Jei ką vaikščiojantis "daraktorius" pramokė maldaknygę skaityti ir pasirašyti, tas buvo laikomas mokslinčiumi. Visus darbus atlikdavo rankomis.

Nesant laikrodžio, nakčia laiką žmonės skaičiavo pagal pirmąją, antrąją ir trečiąją gaidgystę. Tėvas vienintelius savo gyvenime nešiotus batus palikdavo dar ir sūnui. Šiaip avalinę sudarė naginės ir vyžos.

. Antrasis kaimo veidas

Ir su kokiu užsidegimu žmonės kibo į žemę, išsikėlę vėliau, po karo, į vienkiemius! Statėsi naujas sodybas, iš vienų kitų turtingesnių namų pradėjo lankyti mokyklą koks nors vaikas.

Formavosi antrasis mūsų kaimo veidas. Žmonės plūkėsi nuo tamsos iki tamsos. Pieną iki paskutinio lašo statė į pieninę, nes, šalia bekonas, tai buvo veik vienintelės pajamos pirkti būtiniausioms pramoninėms prekėms. Kainų žirklės leido iš vergiško valstiečių triūso lobti miestų ir miestelių ponijai. Ūkininkavimas liko toks pat primityvus, kaip ir ankčiau, — mašinos, modernesni trobesiai, melioracija, elektra buvo neprieinami.

Giliausios pakaitos

Ir štai šiandien regiu, kaip jau baigia formuotis arba gal beveik susiformavo trečiasis mūsų kaimo veidas. Sunkų fizinį darbą išstūmė mašinos. Dabar — rugiapiūtė, pats sunkiausias darbymetis, o žmonėms nereikia nė dalgio į rankas paimti, — viską nuima kombainai. Nebereikia niuksėti arkliuko, padedant jam stumti vienavagį plūgą.

Ar kokia kita valstybė kada nors aprūpino savo valstiečius šitokia gausybe mašinų?

"Mūsų Rytojaus" kolūkis po šio karo apjungė ir kelių Subatavičių vienkiemius. Dabar jo laukai priklauso Skodinio tarybiniam ūkiui.

Pirmieji žingsniai buvo nelengvi. Kad traktoriai galėtų važiuoti laukais, reikėjo pašalinti tūkstančius tonų akmenų. Didžiuosius iš jų sprogdinant, griaudėjo apylinkės. Žemkasių išvaryti plačiausi grioviai nusausino pelkes, į kurias žmogus negalėjo kojos įkelti. dabar jų vietoje — lygūs suarti pašarinių žolių laukai, kuriuos trėšia sparnuoti lėktuvai.

Specialiai pastatytame pastate ūžia, bilda šieno miltų agregatas. Čia užaugęs didžiulis kalnas popierinių maišų, kuriuose ilgai išlaikomas vertingas pašaras gyvuliams.

Grūdų valymas mechanizuotas. Iš mašinos į mašiną, iš sandėlio į sandėlį grūdai keliauja vamzdiniais transporteriais.

Nepaprastas vaizdas

O traktorių, mašinų remonto dirbtuvės stebina savo kultūringa aplinka. Užveistame mažame parke aplink naujai iškastą tvenkinį irgi gėlės. Virš tvenkinio gražus dekoratyvinis tiltas. Skoningai nupiešti šūkiai ant didelių lentelių primena mechanizatoriams branginti laiką. tausoti medžiagas. Naujame parke iš plytų išdėstytas ūkio žemėlapis vaizduoja per 28 kilometrus nusidriekusius penkis jo skyrius, su moderniomis karvidėmis bei kiaulidėmis. Šio gražiai sutvarkyto kampelio pažiūrėti ir iš jo pasimokyti atvažiuoja ekskursijos net iš tolimesnių kolūkių.

Ūkis naudojasi čia pat esančiais Šepetės kultūros namais. kur reguliariai rodomi filmai, vyksta saviveiklos vakarai, skaitomos paskaitos.

Kol kas tik virš kai kurių namų matytis televizorių antenos. nes vaizdą priimti iš Vilniaus 150 kilometrų atstumu yra sunkoka. Bet šiais metais turi būti pastatytas Viešintose retransliacinis bokštas, ir tada puikūs, naujų markių televizoriai iš parduotuvių persikraustys į kolūkiečių namus.

Problemos ir sunkumai

O kokios problemos, kokie sunkumai slegia kolūkiečių ir ūkių vadovų pečius?

Nelengva yra keltis žmonėms iš vienkiemių į naujas modernias gyvenvietes. Senieji įprato gyventi išaugusiu medžių pavėsyje, šalia užveistu sodų su obelimis, kriaušėmis, slyvomis ir vaiskrūmiais. Pasodinti medeliai ne taip greit teiks namams pavėsį. Daug kam iš vyresnio amžiaus žmonių atrodo, kad atskirai gyventi daug plačiau ir erdviau. Naujai susikūrusios šeimos daug lengviau keliasi į gyvenvietes, nes čia visi patogumai, vandentiekis, kanalizacija ir t. t. Na, ir sodelį užvesti galima, o taip pat ir ūkiškai gyventi.

Miestas ir jaunimas

Išaugę miestai su savo pramone lyg nepasotinama kempinė geria iš kaimų priaugusį jaunimą. Pramonei pirmenybė! Ir kaime labai mažėja jaunų darbo rankų. Nors per pastaruosius metus darbo organizavimas toli nužengė į priekį, bet laikui ir visuomeniniam turtui taupyti prieš akis čia daugybė galimybių.

O žmonės? Jei prieš metus kitus kai kas dirbo nepakankamai noriai, atlikinėjo sakytum lyg pareigą, tai pagerinus darbo apskaitą ir padidinus atlyginimus, visi įsitikino, kad žemės ūkio darbininkas gali uždirbti ne mažiau, o kartais ir daugiau už fabriko darbininką. Tiesa, čia nėra grafikų sausrai ir lietui, nėra tikslaus masto įvairioms dirvoms, ir užtat vadovams tenka gerai pažinti savo žmones, išmokti vertinti jų meilę triūsui ir mokėti paskirstyti juos į darbo barus.

Vadovybė

Šio ūkio vadovas Antanas Pavilonis, energingas keturiasdešimt metų vyriškis su aukštuoju mokslu. Iš pradžių jis dirbo veterinarijos gydytoju. Bet pasireiškę organizaciniai gabumai, mokėjimas dirbti su žmonėmis, didelis kadrų auklėtojo talentas ir pasiaukojantis tikėjimas savo darbo svarba iškėlė jį į atsakingą vadovo postą. Daugelį savo žmonių, — ypač mechanizatorius, fermų darbuotojus, — jis gerai pažįsta, žino jų gerąsias bei silpnąsias puses ir regi, kaip metai po metų jie auga, sąmonėja, kaskart dirba vis produktingiau ir kūrybingiau.

Jo darbo metodas — ne skaudžiai bausti jauną ūkio prasižengėlį, o kantrus įtikinėjimas, paaiškinimas, parodymas, kad nesąžiningumas prasižengėliui neapsimoka, kad jis kenkia ne tik ūkio, bet ir paties jaunuolio medžiaginiams bei dvasiniams interesams.

—Būtų geriau, kad daugiau mums vasarą talkininkautų moksleiviai ir studentai, kada vis mažėja jaunimo, — sako Pavilonis.

Žurnalų pilna veik kiekvienoje troboje. Ir jie skaitomi, ginčijamasi įvairiais klausimais. Skaito ir tie senesni žmonės, kurie ligi karo nebuvo į rankas knygos paėmę.

Žmogus —kaip medis

Truputį graudu pasidaro, kai vakare, sėdėdamas kaštono pavėsyje, pagalvoji kad dar metai kiti ir iš sodybos liks lygi vieta, kurioje supsis gal kviečių laukas. Žmogus, kaip ir medis, giliai įleidžia šaknis į įprastą vietą, ir persodinimo procesas visada jam skaudus. Laimingesni tie, kurie užbaigs dienas senose, jų rankomis rėstose sodybose, ir tik jų vaikai įsikurs naujose gyvenvietėse. Bet ta prigijimo procesą daugeliui, žinoma, palengvina dideli gyvenviečių teikiami patogumai.

Tokie tat pagrindiniai bruožai. kuriuos įgauna trečiasis lietuviško kaimo veidas, mažai tepažįstamas lietuviams emigrantams. Teatleidžia man skaitytojai, kad apie tai tik greitosiomis brūkštelėjau per vieno savaitgalio viešnagę tėviškėje.

J. Subatavičius

Kupiškis
1968-VIII-10

Kauno rajono Pajiesio kolūkio kombainininkas-pirmūnas J. Skurkevičius (dešinėje) su kombainininku A. Račaičiu. (M. Ogajaus nuotrauka)

Rabinas sako, kad Izraelis spaudžia Reformistus žydus

Rabinas Maurice N. Eisendrath vadas Amerikos milijono reformistu žydu, Izraelį kaltina, kad liberaliniams žydams Izraelyje draudžiama religinė laisvė.

Neleidžia maišytis

Maišytas meldimasis prie istorinės Wailing sienos Jeruzalėje uždraustas. Ta siena sumūryta iš Saliamono sugriautos bažnyčios akmenų. užtat ji yra žydams tokia šventa. Moterims neleidžiama apgailestaut jos ir prie jos melstis sykiu su vyrais. Ta bendra meldimasi uždraudė religijos ministeris Zora. nes sentikiu žydu patvarkymas moterims ir vyrams sykiu melstis neleidžia.

Eis teisman

Eisendrath sakė. jog jo organizacija padarė formalu skunda ministeriios pirmininkui Levi Eshol. ir jeigu Eshol neduos deklaracijos paskirtu laiku, kad reformistai žydai turi pilna teise prie sienos atlikti meldimosi apeigas pagal jų isitikinimus, jie eis Israelio teisman.

Reikalauja pripažinimo

Pasaulio žydu uniia su 1.500.000 nariu. susirinko liepos 3-6 dienomis Israelyi ir pridavė jo valdžiai tris reikalavimus: kad reformistu rabinui būtu leistina atlikti vedybines pareigas Israelio žydams ir kad jis būtu pripažintas už žyda: kad būtu leidžiama imigruoti Israelin ir kad reformu kongregacijai duotu lygia pagalbą per Israelio Ministerija Religijos Reikalams, kaip kad gauna orthodoksų kongregacijos.

Eisendratas sakė, kad reformistai ir konservistai žydai ir kitu tikybu nariai yra orthodoksų mažumos skriaudžiami.

J. N.

Elektrinė šaślikinė

Maskvos aukšto dažnumo elektros krosnių fabrike pradėta gaminti elektrinė šašlikinė. Joje per 20 min. galima paruošt 900 gramų mėsos.

Šašlikinės korpusas pagamintas iš nerūdijančio plieno. Jos viduje yra šildymo elementas, aplink kurį istatomi 6 virbai su mėsa. Šašlikinės apačioje itaisytas specialus dubenėlis taukams.

Ar gyventojų prieauglis sudaro pavojų žmonijai?

1000-aisiais mūsų eros metais Žemėje gyveno 275 milijonai žmonių (beveik tiek, kiek dabar gyvena Tarybų Sąjungoje); 1800 metais—daugiau kaip 1 milijardas, 1900 metais—2 milijardai, 1961 metais gyventojų skaičius pasiekė 2 milijardus.

Paskaičiuota, kad 2000 metais Žemėje gyvens daugiau kaip 5 milijardai žmonių.

Daugeliui buržuazinių mokslininkų progresuojantis gyventojų prieauglis kelia nerimą. Įvairiose šalyse į tą problemą žiūrima nevienodai. Prancūzijos vyriausybė mano, kad jos šalis galėtų lengvai išlaikyti 100 milijonų gyventojų (dabar gyvena tik 48 milijonai 943 tūkstančiai žmonių). Jungt. Arabų Respublikos prezidentas Gamalis Abdelis Naseris mano esant tikslinga taikyti gimimų skaičiaus reguliavimo metodus. Čekoslovakijoje ir Švedijoje mokamos pašalpos, gimus pirmajam kūdikiui. Penkmečio planas Indijos ūkiui vystyti numato 500 milijonų rupijų išlaidų priemonėms, kuriomis bus siekiama sumažinti gyventojų prieauglį.

Antrojo pasaulinio karo kaštai sudaro daugiau kaip trilijoną dolerių. Už šią sumą visoms pasaulio šeimoms būtų galima pastatyti 5 kambarių namukus, visiems vaikams duoti vidurinį mokslą ir kiekvieniems 5 tūkstančiams gyventojų atidaryti ligoninę, aprūpintą geriausiais įrengimais. Vien tik už lėšas, kurias sunaudojo visos pasaulio šalys per pirmuosius 10 pokario metų kariniams tikslams, būtų galima pastatyti daugiau kaip 150 milijonų gyvenamųjų namų.

Dabar pasaulio šalių armijose tarnauja 20 milijonų vyrų. Vienai karo raketai pagaminti žinias, jėgas ir mėnesį laiko skiria 7 tūkstančiai inžinierių, technikų ir šiaip specialistų. Jie kasdien galėtų pagaminti po 700 lengvųjų mašinų.

Jei Vakarų valstybės priimtų Tarybų Sąjungos pasiūlymus dėl visuotinio ir visiško nusiginklavimo, pasaulio žmonijos gyvenimo sąlygo neatpažįstamai pasikeistų.

("Švyturys")

Nauja paroda

Vilniuje surengta Čekoslovakijos medicinos aparatūros ir įrengimų paroda. Ta proga spaudos konferencijoje parodos direktorius F. Heinis ir techninis vadovas O. Stileckis papasakojo apie parodos tikslus, supažindino su įdomiausiais jos eksponatais.

Čekoslovakijos užsienio prekybos firma "Kovo" medicinos aparatūrą eksportuoja į 65 valstybes. Čekoslovakijoje pagaminti modernūs medicinos aparatai keliauja ir į Lietuvos gydymo įstaigas.

Kartu su jau plačiai žinomais čekoslovakiškais aparatais Vilniuje atidaromoje parodoje pateikiama nemaža naujų, anksčiau Tarybų Sąjungoje nedemonstruotų.

Čekoslovakijos medicinos aparatūros ir įrengimų paroda Vilniaus Statybininkų kultūros rūmuose bus atidaryta 10 dienų.

SIELIAI

Patiltėje plaukia sieliai
Ir suka pro upės vingį.
Praslinkę pro klonį mielą,
Dingsta tingiai...

Plukdytojai dainą traukia
Svajingą, liūdną, vakarę
Pasiekti uostą nelaukia —
Plaukti gera...

Užgulę vairą sunkų,
Atsargiai jie linksi, supas —
Jiems prakaitą sūrų sunkia
Slenksčiai upės.

Jie viduriu plaukti stengias
Prie vairo ilgo pakrypę,
Jų sielis džiaugias išvengęs
Kranto rifų.

Ir prigimčiai mūsų skirta
Plaukt dėsnių vaga — kaip sieliams,
Kad, kliudę rifus, neirtų
Tvirtos sielos!..

J. Šimonis

APIE DEBESIS

(Pasakėčia)

Sugrįžus kregždė iš aukštybių,
Sparnus taisydama, čiulbėjo
Kaimynei vištai:
—Kiek grožybių
Dangun iškilęs pamatai!
O debesys! Pulkų pulkai
Jų plaukia ant besparnio vėjo
Lyg burės, lyg balti laivai...

Višta klausydama linksėjo:
—O taip!... žinau... Jus suprantu...
Pati esu mėgėja debesų...
Tačiau — ir ji atsidūsėjo —
Nežinot jūs už tai,
Kokių grožybių turguj pamatai...
—Bet debesys...—vėl sušnibždėjo
Ir čia šalia pakilo kiaulė. [kregždė.
—Netauzyk niekų!—kriuktelėjo ši.
—Jau kokia mano giminė plati,
Nematė nieks ir nesutiko jų.
O jei kalbėti iš tiesų—
Nėra iš viso jokių debesų!
Jei netikit, paklauskite kaimyno,—
Parodė paršą drybsantį šalia.
—Kriu-kriu. Tikra tiesa,—
Pramerkęs baltą akį, pratarė ir šis.
—Aš patariu žinot,—iš vis
Nėra gražesnio daikto už purvyną!
Ir kregždė susigėdusi nutilo...
O debesys vis plaukė užu šilo...

-:- -:- -:-

Draugai, jei kas iš jūsų stebisi,
Žinokit—gali būti taip ir jums:
Tad nekalbėkite su kiaulėm apie debesis!

Lilijana Ablėnaitė

Užsirašykite Dienraštį "Vilnį"

"Vilnies" vajus prasidėjo rugsėjo 1 dieną gauti naujų skaitytojų ir panaujinti senas prenumeratas. "Vilnis" leidžiama penkias dienas savaitėje.

"Vilnis" gauna žinias iš Lietuvos skubiai-kablegramomis.

"Vilnis" turi bendradarbių Amerikoje ir Lietuvoje, taipgi korespondentų kur tik yra kiek daugiau lietuvių.

"Vilnis" teikia daug žinių, įvairių ionformacijų.

"Vilnis" turi Mokslų ir įvairenybių skyrių, taipgi Moterų ir angliška skyrius.

Vilnies" prenumerata metams Amerikoje $10; pusei metų $5.50.

Čikagoje ir Kanadoje metams $12; pusei metų $6.50.

Lietuvoje metams $15; pusei metų $8.

Angliško skyriaus metams $3.00.

Naujai užsirašantiems "Vilnį" duodame brangias knygas:

"Graži Tu mano Brangi Tėvynė"; Prūseikos "Atsiminimai ir dabartis, taipgi R. Mizaros bet kurią knygą, arba Dr. Margerio.

Visais reikalais kreipkitės:

"Vilnis," 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

"Vilnies" administracija.

Iš visur ir apie viską

Unikalus draustinis

"Atsargiai, laukiniai žvėrys!," "Duokite drambliams kelią!" — tokiu užrašu, stebinančių užsieniečius, gausu prie kelio, vedančio į Jelizavetos nacionalinį parką. Tai vienas iš garsiausių draustinių ne tik Ugandoje, bet ir visoje Afrikoje. Jis įsikūręs šalies pietvakariuose ir užima daugiau kaip tūkstančio kvadratinių kilometrų plotą.

Gamta nepašykštėjo gėrybių draustinio gyventojams. Čia gausu vandens, sodrios žolės, gaivus aukštikalnės oras. Čia ganosi būriai stirnų, antilopių, buivolų ir dramblių. Nepaprastai daug įvairiausių paukščių. Ežerų pakrantėse šimtai begemotų — parke jų yra maždaug 12 tūkstančių.

Ugandos nacionaliniai draustiniai — žmogaus rankos nepaliesti Afrikos gamtos kampeliai. Jie domina ne tik mokslininkus bei gamtininkus, bet ir turistus.

Biznis bet kokiomis priemonėmis

Austrijos finansų ministerija seniai laužo galvą, stengdamasi sumažinti valstybinio biudžeto deficitą. Ekspertų apskaičiavimais, 1968 metais deficitas sieks 10-12 milijardų šilingų, o 1969 metais išaugs iki 16-20 milijardų.

Ir štai finansų ministerija prisiminė, jog valstybiniuose spaudos rūmuose saugomos ištisos tonos pašto ženklų su Hitlerio atvaizdu. Ministerijos vadovams kilo mintis: o kodėl, pardavus juos, nepadaryti gero biznio ir neparemti pašlijusio biudžeto?

Ministerijos sumanymas sukėlė pasipiktinimą šalyje.

Eilinis atvejis...

Vienos iš Washingtono valstybinių įstaigų darbuotoja Karolina Tantal buvo atleista iš darbo po to, kai ji nepraėjo išbandymo "melo detektoriumi".

Savo laiške Senato pakomisijos konstitucinėms teisėms ginti pirmininkui senatoriui Ervinui Karolina Tantal rašo, jog pareigūnai dvi su puse valandos tardė ją, užduodami ir tokių nepadorių klausimų, kad ji jautėsi apšmeižta ir "morališkai išprievartauta". Šios egzekucijos priežastis — anoniminis laiškas.

Senatorius Ervinas, komentuodamas Tantal skundą, pareiškė, jog per pastaruosius trejus metus jam teko susidurti su šimtais panašių atvejų.

Turininga kritika

Amerikoje vėl tampa madingi vunderkindai. Kaip praneša anglų laikraštis "Daily Mirror", eilinę "sensaciją" New Yorke sukėlė neseniai parodyta kino juosta "Mano filmas," kurios režisieriui 3 metai. Per televiziją pasisakęs kritikas, kuris yra sukūręs 24 filmus, labai išgyrė šią juostą. Jis pavadino ją visų geriausia iš to, ką jis pastaruoju metu matė kine. Kritikui 12 metų.

Išsigando Brechto pjes.

Anglijos miesto Notingemo teatras pergyvena didelius nemalonumus. Įniršę konservatoriai, vietos municipaliteto nariai, yra pasiryžę nebeteikti teatrui jokios paramos ir atimti subsidijas, padedančias teatrui įveikti finansinius sunkumus.

Kas gi sukėlė tokį torių pyktį?

Pasirodo, teatras išdrįso pastatyti antikarinę B. Brechto pjesę "Motušė Kuraž ir jos vaikai". Ir ne tik pastatyti, bet ir sugretinti pjesėje aprašytus įvykius su įvykiais Vietname.

Atsidavęs liaudies išminties rinkėjas

Tur būt, nėra Kostromos srityje kaimo, kuriame nebūtų lankęsis Konstantinas Kudriavcevas. Dirbdamas agronomu, jis apėjo daug laukų. O kiek jam teko sutikti žmonių, kurių kalboje švytėjo liaudies išminties perlai! Daugelį metų dirbdamas kaime, Konstantinas Kudriavcevas surinko unikalią kolekciją — maždaug dvidešimt tūkstančių patarlių, mįslių ir priežodžių, išgirstų Kostromos srityje. Dalis šios nepaprastos kolekcijos panaudota knygoje, kurią išleido vietos leidykla.

O neseniai K. Kudriavcevas atliko stebinantį savo apimtimi darbą: iš šimtų bloknotų ir užrašų knygelių jis perrašė ir susistemino visus jo surinktus liaudies posakius ir perdavė juos Valstybiniam literatūros muziejui. Specialistų nuomone, K. Kudriavcecvo rinkinys labai vertingas tautosakos tyrinėtojams ir kalbininkams.

Pačiam drąsiausiam

Anglijos laikraštis "Sunday Times" nustatė penkių tūkstančių svarų sterlingų prizą pačiam drąsiausiam ir ištvermingiausiam jūreiviui, kuris greičiau už visus šiais metais apiplauks be sustojimų aplink pasaulį. Laikraštis nurodo būtinas šio reido sąlygas: sportininkas turi laikotarpiu nuo birželio 1 d. iki spalio 31 d. pradėti kelionę savo gamybos jachta iš Anglijos uosto, kelionės metu jis negali naudotis pašaline pagalba, nei papildyti degalų, maisto produktų ir vandens atsargų.

Kaip vykdomos šios sąlygos, stebės žiuri komisija, vadovaujama garsaus anglų jūrininko Frensio Čičesterio. Pernai jis per 226 dienas nuplaukė 28,500 mylių.

Arkliai su batais

Jei norite pamatyti arklius su batais, nuvažiuokite į Liaudies Lenkijos šiaurę, kur driekiasi vaizdingi Garno ir Lebsko ežerai. Slupsko apskrities Kliukų kaimas yra mažos slavų tautelės — slovincų "sostinė". Jie iki šios dienos išsaugojo senovinius papročius ir apeigas, savo kultūrą.

Čia kiekvienas namas, kiekvienas pastatas — tikras muziejus. Arklių batai — tai plokščios medinės lėkštės, kurios diržais pritvirtinamos prie arklių užpakalinių kojų, kad arkliai, ariant ir atliekant kitus žemės ūkio darbus, negrimstų pelkėtoje vietovėje. (Tass-Elta).

AMNESTIJA SKAITYT.

Amnestija skaitytojams

Viena iš Chicagos bibliotekų "amnestavo" savo nerūpestingus skaitytojus, pareiškusi, jog nesiims bausmių prieš tuos asmenis, kurie grąžins ilgai laikytas knygas. Rezultatas buvo netikėtas: jau pirmąją dieną į biblioteką buvo grąžinti 8 tūkstančiai knygų, kurių dalis buvo paimta dar 1934 metais.

Jaudinantis rūpestis

New Yorko gyvulių globos draugija padavė į teismą du studentus, kurie paleido balandžius demonstracijos prieš Vietnamo karą metu. Kaltinimo motyvas: studentai nešė balandžius popieriniuose maišeliuose, o paukščiams juose buvo nepatogu.

Jei jūs nepatenkinti televizijos programa

Prancūzas Feliksas Loranas išreiškė savo protestą prieš blogą televizijos programą gana neįprastu būdu: pakilęs į Eifelio bokštą, jis... numetė nuo jo savo televizorių. Paryžiaus policija jaudinasi: kas bus, jei ir kiti prancūzai pradės tokiu būdu protestuoti

Trūksta žodžių

Paryžiaus mašininkė Nikoli Juber, spausdindama 260 žodžių per minutę, tapo pasaulio čempione. Neseniai ji pagerino savo rekordą iki 280 žodžių. "Aš per minutę galėčiau atspausdinti 300 žodžių, bet niekas nesugeba taip greitai diktuoti", — pareiškė ji.

Kauno lėlių teatro dešimtmetis

Apie zuikių, kuriuos globoja jų mama zuikienė, gyvenimą ir nuotykius mažiesiems žiūrovams Kauno Lėlių teatre papasakojo bulgarų dramaturgo P. Mančevo pjesė — pasaka "Zuikių mokykla", kurią režisavo teatro vyr. režisierius S. Ratkevičius.

"Zuikių mokykloje" vaidmenis atlieka aktoriai E. Žekienė, I. Stankevičienė, R. Čeponienė, O Vaitkienė, R. Kabelkaitė, V Ratkevičienė, A. Balčiūnas, A. Ignatavičienė ir A. Lukoševičius.

Šis spektaklis skirtas teatro dešimtmečio jubiliejui atžymėti.

Teatro kolektyvą sveikino kiti Kauno teatrai, Vilniaus lėlių teatras, Lietuvos teatro draugija ir kt.

Korespondentas papažė teatro vyr. režisierių S. Ratkevičių pasidalinti mintimis apie teatro dešimties metų kelią.

— Teatras turi nemažai diplomų, apdovanojimų. Per dešimtmetį įvyko dvidešimt keturios premjeros. O spektaklių — daugiau kaip keturi tūkstančiai. Teatre apsilankė apie milijoną žiūrovų — didelių ir mažų. Beje, man šiemet teko dalyvauti tarptautiniame lėlių teatrų festivalyje Kolvin Bėjuje, Didžiojoje Britanijoje. Su naujais darbais sutiksime naują sezoną.

Pagerbiant Stefaniją Sasną ir Lilijaną Kavaliauskaitę

J. Gasiūno kalba, sakyta rugsėjo 28 d., "Laisvės" salėje Ozone Park, N. Y.

Gerbiami draugai
ir draugės:

Manau, galėsiu teisingai pareikšti, kad kiekvienas šioje salėje šį vakarą jaučia kažkokį didžiulį smagumą ir pilną pasitenkinimą, kad jis ar ji gali dalyvauti tokioje garbingoje sueigoje, kad jis ar ji atsilankė pagerbti nuoširdžias mūsų drauges, nenuilstančias pažangaus judėjimo dalyves, mūsų laikraščio "Laisvės" puoselėtojas.

Apie Stefaniją Sasną ir Liliją Kavaliauskaitę galima labai daug ką pasakyti iš jų veiklos, iš jų pergyvenimų. Bet čia tegalima tik trumpais bruožais apie jas pakalbėti, kaip apie vienas geriausių mūsų veiklos dalyvių.

Mūsų mieloji Lilija Kavaliauskaitė gimė Brooklyne, prieš pirmąjį pasaulinį karą iš Lietuvos atvykusių Kavaliauskų didžiulėje šeimoje. Nelengva jai buvo gyvenimo dalis nuo pat kūdikystės. Dar visai jaunutė mergytė susirišo su pažangiuoju judėjimu, pirmiausia Ateities Žiedo Vaikų Draugijėlės dalyve, paskui Aido chore, o vėliau įstojo ir į kitas pažangias organizacijas.

Kartu su pažangiaisiais lietuviais veikdama, ji labai gražiai įsisavino lietuvių kalbą ir dabar gali taisykliškai ją naudoti. Gal ne visi žinote, kad beveik kiekvienai "Laisvės" laidai ji ką nors parašo vietinėms žinioms. Tikrai galima sakyti, kad jos kalbos tobulumas, kaip Amerikoje gimusios, yra didžiai vertinamas. Ji pasiekė net tokį laipsnį, kad galėtų ir redakcijoje dirbti.

Bet Lilijai tenka daug svarbesnės ir atsakingesnės pareigos atlikti. Pirmiau dirbusi "Laisvėje" sekretore, knygvede, iždininke, dabar jau eina administratorės pareigas. Kitaip sakant, tose pareigose ji turi atlikti ne tik administratoriaus darbą, bet kartu ir knygvedės darbą, visą "Laisvės" biznį prižiūrėti.

Toje didžiulėje atsakomybėje ji patyrimo turi nemaža. Prieš 34 metus pradėjus "Laisvėje" nuolatos dirbti, pragyvenusi labai sunkių laikų kartu su visu "Laisvės" personalu, nei kiek nesuabejojusi (kaip vienas kitas jaunesnis darbuotojas susirado kitoje įstaigoje geriau apmokamą darbą), Lilija pasidarė nebeatskiriama "Laisvės" personalo dalis. Jos didžiulis pasišventimas, pasirįžimas ir kantrumas nugali visas kliūtis, visus sunkumus. Ji moka gražiai su visais sugyventi ir administracijos darbą pakantriai panešti. Tikrai ji užsitarnavo nuoširdžios pagarbos mūsų visų.

Apie Stefaniją Sasną taipgi galima būtų daug ką pasakyti. Juk visi ją pažįstame, kaip labai kuklią draugę, kuri labai mažai kalba, o labai daug dirba. Ji "Laisvėje" ir pažangiose organizacijose nepavaduojama.

Ši mūsų miela žemaitukė iš Lietuvos atvyko, kaip ir daugelis kitų, 1913 metais, apsigyveno Rochesteryje. Lietuvoje sunkaus gyvenimo pakankamai ragavusi, Amerikoje tikėjosi geresnės ateities. Bet pirmieji metai jai buvo taip pat sunkūs, kaip ir beveik visiems imigrantams. Ji greitai pradėjo suprasti, kad be savos organizacijos ir savos spaudos nieko negalima laimėti. Įsijungė į pažangųjį judėjimą, 1930 metais, kuomet siautė didžiausia ekonominė krizė, ji atvyko New Yorkan ir aktyviai metėsi kartu su kitais kovoti už bedarbių apdraudą, už senatvės pensijas, už teisę darbininkams organizuotis unijose.

Gerai įsisavinusi lietuvių kalbą, Stefanija redaguoja Lietuvių Darbininkių Susivienijimo organą "Moterų Balsą," 1934 metais pradeda dirbti "Laisvės" redakcijoje ir iš šios vietos jau nebepasitraukia. Dabar ji "Laisvėje" yra ne tik redaktorė, bet ir korektorė, ji pataiso kitų klaidas, ji suredaguoja mūsų korespondentų rašinėlius. O kai pasidaro stoka linotipininko, ji sėda prie mašinos ir tą darbą dirba. Koks tai malonumas ją turėti "Laisvės" personale, turėt draugę, kuri nežino jokio nusiskundimo, kuri nuolat paskendusi darbe. Gaila, kad metų našta Stefaniją, kaip ir mus senesnio amžiaus darbuotojus, smarkiai vargina, nors mes visi bandome nepasiduoti sunkumams.

Tai tokios mūsų draugės—Lilija ir Stefanija. Tai mūsų pažangaus judėjimo veteranės, pergyvenusios visokių momentų, susikuopusios labai daug daug patyrimo, duodančios "Laisvei" ir visam pažangiam judėjimui visas galimas jėgas. Jos įsitikinusios, kad tos idėjos, už kurias jos per daugelį metų kovoja, ir mūsų krašte Amerikoje ims viršų, kaip buvo laimėtos daugelyje šalių ir Lietuvoje.

"Laisvės" personalo vardu sveikinu Liliją ir Stefaniją.

Geriausios sėkmės abiem ir toliau darbuotis, sveikatą saugoti, kad dar daugelį ir daugelį metų galėtume kartu darbuotis, "Laisvę" išlaikyti, pažangos keliu eiti pirmyn ir pirmyn.

Į VARŠUVĄ

Geriausieji lietuvių liaudies dailės menininkų darbai eksponuoti parodose Vengrijoje, Čekoslovakijoje ir Vokietijos Demokratinėje Respublikoje. Spalio 2 dieną šiuolaikinės lietuvių liaudies dailės paroda bus atidaryta Lenkijoje. Varšuvos Nacionaliniame muziejuje bus eksponuota daugiau kaip 400 medžio drožinių, gintaro ir metalo dirbinių, audinių.

Parengti parodos ekspoziciją ir dalyvauti parodos atidaryme į Varšuvą išvyko Lietuvos Liaudies meno rūmų dailės skyriaus vedėjas skulptorius J. Naruševičius ir architektas V. Vizgirda.

Ir mano žodelis apie Stefaniją ir Liliją

Dėl ligos negalėjau dalyvauti rugsėjo 28-tą dieną pagerbime mūsų pažangaus judėjimo dviejų veteranių--Stepanijos Sasnos ir Lilijos Kavaliauskaitės. Labai gailiuosi, kad asmeniškai jų negalėjau pasveikinti.

Man tas vakaras buvo labai brangus, nes jis priminė mano ilgų metų darbavimąsi "Laisvėje" ir bendrai pažangiajame judėjime, sukėlė daug šiltų prisiminimų apie šias dvi puikias moteris.

Draugė Stepanija Sasna yra nepaprastai darbšti, ji atlieka svarbius darbus, kaip tai ji "Laisvėje" yra redaktorė, korektorė, o reikalui esant padeda kaip linotipininkė. Be to, yra gabi žurnalistė. Ji taip pat stovi mūsų pažangiųjų organizacijų pirmose eilėse.

O svarbiausia, tai jos kuklumas ir nuoširdumas. Ji niekad savo nuveiktais darbais nesididžiuoja. Tai yra gražiausias žmoguje karakterio bruožas, ir Stepanija jį turi.

Drg. Lilija Kavaliauskaitė

Dar visai jaunutė būdama pradėjo dirbti "Laisvėje"; jau tada motinos įdiegta meilė lietuviškam žodžiui ją atvedė į mūsų progresyves eiles. Ji suaugo su pažangiuoju judėjimu. Dirbdama "Laisvėje" ji visada apsupta žmonių. Ji visuomet pasiruošusi padaryti paslaugą, padėti visiems, kurie tik į ją kreipiasi. Ir ji tai daro iš širdies.

Lilija yra visuomeninė veikėja, organizacijose užima svarbias vietas. Ji turi gražų soprano balsą, yra dalyvavus operečių pastatymuose ir dainavusi solus, taipgi gera artistė, dalyvaudavo vaidinimuose.

Man dirbant su Lilija tuos ilgus metus "Laisvės" administracijoje, ji palieka mano likusiam gyvenimui gražius apie ją prisiminimus. Nes ir man Lilija ne kartą daug kuo padėjo, ir aš niekad to nepamiršiu.

Šiandien Lilija eina atsakingas "Laisvės" administracijos pareigas. Galiu tvirtinti, kad ji garbingai jas atliks ir aš jai iš širdies to linkiu.

Abiem mano ilgų metų bendradarbėms linkiu sveikatos, sėkmės eiti šias garbingas pareigas.

Pranas Buknys

Sveikinimas iš Argentinos

Didžiai Gerbiamoji
Elena Feiferiene:

Per Jūsų pastangas ir **"Laisvę"** sužinojom, kad laisviečiai ir visi pažangieji Jungtinių Valstijų lietuviai, Laisvės salėje, rugsėjo 28 d., rengia banketą pagerbimui dviejų žymių, pasiryžusių draugių: Lilijos Kavaliauskaitės ir Stefanijos Sasnos, tad prašome perduoti Lilijai ir Stefanijai sekančius linkėjimus:

Brangios ir nenuilstančios kovos draugės! Argentinos pažangiųjų lietuvių spaudos vardu karštai sveikiname Jus ir visus Jūsų kilnius žygius, kuriais džiaugiasi ne vien tik Jungtinių Valstijų pažangieji lietuviai, bet jais džiaugiasi ir kitų kraštų emigrantai.

Džiugu mums Argentinoje girdėti, kad mūsų brolių emigravusių į Jungtines Amerikos Valstijas tarpe išsiauklėjo pažangių minčių draugės, kaip Lilija Kavaliauskaitė ir Stefanija Sasna. Jų vardas plačiai yra žinomas ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir Pietų Amerikoje, o ypač Argentinoje.

Mes sveikiname iš tolimos Argentinos, kaip nenuilstamas menininkes, spaudos darbuotojas, kilnaus idealo skleidėjas ir tikrai pasišventusias Tėvynės dukras. Nežiūrint, kad mus skiria platus atstumas, mes šioje pagarbos šventėje esame su jumis sieloje, su visais mūsų jausmais. Tad dar kartą iš gilios širdies sveikiname Judvi, mielos draugės, linkėdami geriausių sėkmių, stiprios sveikatos ir nenuilstamo darbo žmonijos labui.

Argentiniečių Aktyvas

Epušė—miškų šeimininkė

Epušė, kuri kadaise buvo laikoma mažai vertinga, dabar vis plačiau naudojama. Epušės mediena naudojama ir celiuliozės-popieriaus pramonėje, ir degtukų gamyboje. Pagal naujus metodus iš epušės galima gaminti parketą, tvirtesnį už ąžuolinį, ir netgi mašinų detales, galinčias konkuruoti su metalinėmis...

Epušė — vienas greičiausiai augančių medžių. Tačiau ji neatspari šerdies pūvimui, kuriuo "serga" apie 80 procentų medžių. Tačiau Latvijos miškų ūkio problemų instituto mokslininkams pavyko išvesti dvi epušės rūšis, kurioms ši liga nepavojinga. Jos ir taps naujosios kartos pradininkėmis.

BAIMĖ SAVĘS

O tu padaryk, kad aš būčiau bevardis,
Kad būtų lengviau man pabusti iš miego,
Kad nieko daugiau galėčiau pavargti
Kad, rytą pabudęs, sugrįžčiau iš niekur,

Kaip grįžta nebūtas, daug metų pražuvęs,
Kaip aidas nuo miško pareina atolu.
Dar niekam kerštu ir teisėju nebuvęs —
Jau niekam nebūčiau sūnum ir nebūčiau jau broliu.

Tave tik už seserį aš parsivesiu
Į savo išvarstytą skersvėjų būstą.
Lyg pavogtos durys. Nuo vėjų išblėso
Ten saulės baltumas — ir šalta pabusti.

Kad niekam nebūčiau šalčių užsimiršti,
Žiūrėti, kaip saulė aukšt ai virš tavęs viešpatauja.
Bet vėl prie visko prisilieti pirštais —
Lyg vardini daiktus iš naujo.

Marcelijus Martinaitis

Svečiuose pas Mankauskus

Už praeitą savaitgalį su draugais F. ir V. Budroniais praleidome pas malonius, svetingus laisviečius Juozą ir Damutę Mankauskus, Crown Point, N. Y. Tolokai nuo New Yorko šiauriniame krašte mūsų valstijos, prie Champlain ežero.

Apie J. ir D. Mankauskus, reikia pasakyti, kad jie gražiai įsikūrę, jų vieta—restoranas ir keliolika "katedžių" prie kelio Nr. 9N ir ežero, o dar prie savo nemažo sklypo pakrantės baigia statyti prieplauką-mariną—žuvininkų laivukams ("parkinti"). Tai didžiulis darbas, bet Juozas jį, atrodo, greit įveiks. Be savojo darbo, Juozas dirba vienoje geležinkelio kompanijoje, ne arti nuo namų, ir nepaprastą darbą—dinamitu sprogdina akmenines geležinkelio pakeles—platina kelią. Tą darbą dirba ketvirti metai. Žinoma, ir alga neprasta—įskaitant kelionės laiką, už 8 val. dieną—$40.

Draugė D. Mankauskienė šią vasarą buvo nuvykusi Brazilijon, į San Paulo, aplankyti dviejų sesučių, ten gyvenančių jau nuo 1928 m. Mat, ir D. Mankauskienei ten, San Paule, apie keliolika metų teko gyventi iki apsivedė su Juozu, gimusiu mūsiškėje Amerikoje, Pennsylvanijos valstijoje, ir jiedu sugrįžo Juozo gimtojon žemėn tik prieš Antrąjį Pasaulinį karą. Juozui teko ir Amerikos kareivio unifarmą dėvėti ir Prancijoje kariauti prieš hitlerininkus.

D. M. pasakojo apie Braziliją, San Paulą, sakė, kad dabar jau ir jos seserys gyvena gražiai, prasisiekusiai, palyginant, kai ji paliko jas ten prieš daugelį metų. Bet jai ten dabar nuvykusiai nesisekė — sunkiai susirgo, ir sakė, vos išlikusi gyva. Daktarai patarė skubiai grįžti "savojon" Amerikon. Ir sako, stebūklingai, kai tik grįžo New Yorkan išlipusi iš orlaivio ir automobiliu pasiekusi savąją valstiją, nuo Albany pasijuto stipresne ant kojų ir pradėjo atgauti apetitą bei savijautą. Sakė, ten jai klimatas per sunkus, ją nukamavo per tuos du mėnesius. Dabar jau pusėtinai sutvirtėjusi, bet vis dar daktaro patarimu laikosi — dietos.

Jų sūnus Juozukas (Mankauskutis) šešiolika metis, bet jo sugabumui, retas kas ir iš suaugusių gali jam prilygti. Mokykloje—J.H.S. markes gavęs augščiausias, net kaimynų vaikų tėvai pavydi "foreigneriui". Be to, skambina pianą, ir ne tik skambina, bet dar su savo mokytoju muziku turi apylinkėje darbo, net ir bažnyčiose pianus gali sutvarkyti, sutunyti. Už darbą moka jam po $2 už val.

Juozuko ne visai paprasta galvosena: jis rengiasi ateinančią vasarą vykti, rodos, su vienu mokytoju, Europon ir ten pastudijuoti socialinį gyvenimą. Taipgi ir Lietuvon, jei tik bus sąlygos, žada nuvykti ir aplankyti savo motinos jaunystės dienų kraštą — Sevelionių kaimą. ir kitas vietas.

Vietnamo karo reikale, Juozukas jam priešingas. Jis sakė, nekariautų ten, o ieškotų kur nors Šveicarijoj, ar kur kitur politinės prieglaudos.

Beje, Juozukas, sakėsi, myli sportą ir priklausąs savo mokyklos futbolo tyme ir su džiaugsmu, sakėsi kad jų tymas rungtyniaująs savo apylinkėje su dideliu laimėjimu "taškais".

J. L.

Philadelphia, Pa.

Tik trumpas atodusis

Mūsų parengimų ruošėjai ir lankytojai nurimo tik trumpam poilsiui. Netrukus vyksime į Chesterį, kur susiburs keliolika LLD kuopų atstovų aptarti savo brangios organizacijos svarbius reikalus. Tame sambūryje visų kuopų įgalioti atstovai pateiks savo raportus iš metinės veiklos. Gal kai kurie organizacijos draugų trimtai nepagalvoja ir pilnai neįvertina mūsų kultūrinės veiklos pusšimčio metų laimėjimų. O mes nuveikėm daug, ir laimėjom daug! Ir tie mūsų nuveikti darbai įeis į Amerikos pažangiųjų lietuvių istoriją. Todėl, sukaupkime visi savo jėgas, kad ir ši LLD 6-tos apskrities konferencija būtų skaitlinga, ispūdinga, ir bendrai vaisinga (kurybinga.)

Lapkričio 3 dieną LLD 10 kuopa ruošia draugišką sueigą su skaniais užkandžiais, kaip kad ir seniau būdavo. Manoma turėti ir programą. Gal pietūs bus duodami kiek anksčiau, kad daugiau laiko davus kalboms ir kitkam. Tikimasi, parengime turėti ir svečių, kurie mūsų parengimų dar niekados nelankė.

Sueiga įvyks salėje 6024 Wayne Ave.

Apie kelrodį ir kitką bus pranešta vėliau.

Leonora

Pranešimas

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kp. susirinkimas įvyks spalio 12 d., 2 val. dieną. Toj pačioj salėj. Visi nariai kviečiami dalyvauti į šį susirinkimą, nes mūsų rudeninė veikla tik prasideda. Todėl visi ir ruoškimės prie veiklos.

Valdyba
(76-77)

Norwood, Mass.

Rugsėjo 14 d. įvyko LLD 9 kuopos susirinkimas. Narių atsilankė didžiuma.

Mitingą atidarius, pirmininkas L.Trakimavičius, paprašė visus narius atsistoti dėl minutės laiko, kad atiduoti paskutinį pagerbimą dviems kuopos mirusiems nariams, J. Budrevičiui ir R. J. Niaurai, kurie mirė birželio 28 d.

Pikniko komisija išdavė raportą. Piknikas atsibuvo rugpiūčio 25 d. M. Uždavinio sodely. Raportas buvo priimtas su pagyrimu.

Plačiai buvo kalbėta reikale "Laisvės" rudeninio vajaus, kuris prasidėjo su spalio pirma diena. Kaip visada, taip ir dabar išrinkti du geri vajininkai—M. Uždavinis ir A. Zaruba. Tegu jie darbuojasi.

Trumpai buvo kalbėta, kad reikia turėti dar vieną, nors ir nedidelį parengimą šį rudenį, kad padaryti bent kiek pelno spaudos reikalams. Nes visi gerai žinom, kad "Laisvės" vajaus laiku prisieis sukelti $15,000 fondą, kad būtų užtikrintas jos išlaikymas sekančiais.

Šis reikalas palikta ant valdybos rankų. Jeigu jie numatys tinkamą laiką tokiam parengimui. Taipgi jeigu gaus stiprias gaspadines. Nes dabartiniu laiku beveik visiems dažnai trūksta jėgų, be kurių didesnis darbas atlikti neįmanomas.

M. Uždavinis

N. Y. įvyks milžiniški rinkimų mitingai

Spalio 8 dieną New Yorko Hilton viešbutyje rengiamas kandidato į prezidentą McCarthy susitikimui banketas. Jame dalyvaus daug įžymių jo taikos programai pritarėjų.

Spalio 28 rengiamas masinis mitingas Madison Square Gardene. Tikimasi jog ten kalbės McCarthy, O'Dwyer ir kongresiniai taikos kandidatai.

N. Y. vaistininkų ir ligoninių lokalas 1199 iškovojo vaistininkams minimum mokestį po $100 už savaitę ir po $20 priedų mažiausias algas tegavusiems kitiems.

Bridgeport, Conn.

Apie viską ir iš visur.

Carpenter Steel kompanijos darbininkų kontraktas baigėsi su rugsėjo 8-ta diena, o darbininkai be kontrakto negali dirbti, todėl 652 darbininkai išėjo į streiką.

Atrodo, kad gali būti ilgas streikas, nes abi pusės gerai laikosi.

\- - -

Rugsėjo 20 d. aš su žmona buvome nuėję į Vincento ligoninę, kurioje šiomis dienomis buvo padaryta J. J. Mockaičiui operacija. Radome ligonį gulintį, bet atrodantį gerai. Sakė, jaučiasi neblogai ir daktaras sakęs, kad rugsėjo 30 d. jau galėsiąs apleisti ligoninę.

Linkime Mockaičiui greit sustiprėti ir vėl stoti į savo kasdieninius darbus.

\- - -

Spalio 20 d. Hartfordo Lietuvių Moterų klubas rengia pietus su dainomis ir kitais pamarginimais. Iš Bridgeporto bus nemaža atstovybė, nes bridgeportiečiai linksmi žmonės ir myli dalyvauti visur.

Raginame ir New Havено lietuvius pabusti ir dalyvauti šioje iškilmingoje pramogoje.

Vieta: 157 Hungerford Street. Laikas: 1 val. dieną.

J. Stružauskas

Chester, Pa.

Lietuvių Literatūros Draugijos 6-osios apskrities komitetas laikė pasitarimą rugsėjo 29 d.

Nutarta laikyti konferenciją spalio 20 d., 11 val. ryte, o pietus duoti 1 valandą. Tai įvyks klubo svetainėje: 339 E. 4th Street, Chestery.

Pietūs bus geri. Gaspadinės bus A. Zalner ir H. Tureikis, o jos visuomet pagamina gerus pietus ir puikiai patarnauja.

Visus kviečiame atsilankyti.

\- - -

Antanas Yakonis buvo sunkiai sužeistas. Vieną kojį sulaužė į dvi vietas jam einant per vieškelį, kur auto mašinos smarkiai važiuoja. Linkiu Antanui greit pasveikti.

Mirė geras draugas Povilas Norkus, išgyvenęs šioje šalyje 58 metus. Povilas visai nesirgo, mirė iš priežasties širdies sunegalavimo (clot). Suskaudėjo draugui smarkiai širdį, jis kalba, kad viskas bus gerai, o už kelių minučių mirė.

Liūdi žmona Martha, keturi sūnūs, šeši anūkai ir daugelis artimų draugų. Lai mielas Povilas ilsisi ramiai šios šalies žemelėje.

A. Lipčius

Balsuotojų registracija

Spalio 4 ir 5 yra paskutinės dienos balsuotojų registracijai.

Spalio 4 valandos nuo 5:30 iki 10:30 vakaro. Spalio 5 nuo 7 ryto iki 10:30 vakaro.

Registruotis balsuotoju reikia tiems, kurie balsuos pirmu kartu, (21 metų), taipgi bėgiu pastarųjų 3 mėnesių persikėlę iš kitų valstijų. Pirmą kartą registruojantis reikia turėti mokyklos diplomą ar kitą dokumentą, parodantį raštingumą. To neturint, tenka pereiti raštingumo egzaminą (literacy test).

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Eugenija Vaičaitytė

Mirė rugsėjo 28, 1967 m.
Lietuvoje — Raseiniuose

Liūdi jos tėvelis Kajetonas Vaičaitis, sesutė Kostė ir švogeris Jonas Mozūraičiai ir jų dukra Violeta, giminės ir draugai Amerikoje ir Lietuvoje.

Marytė ir Pranas Kvietkai
Miami Beach, Fla.

MALE or FEMALE

GENERAL FACTORY WORK

Full Time
Good Working Conditions
Fringe Benefits
Uniforms Furnished
Opportunity for Advancement

Apply

THE BARCOLENE CO.

620 South St., Holbrook, Mass.
617-961-2800.

(73-79)

PLYMOUTH COUNTRY CLUB

Offers opportunities for experienced full and part time waitresses and excellent positions for pantry help and pot washers. Year round work, top wages, apply in person Sandy Hill Rd., and Belvoir, Norristown.

(69-75)

Help Wanted Female

COOK

English speaking. Rectory. Good salary, private apartment. No evenings. 40 minutes from N. Y. C. References. 516-767-0287.

(73-79)

HOUSEKEEPER. Live in. Understand and speak English fluently. Must do good, plain Amer. cooking. Some hswork and lndry. Other day help. Must love and have interest in schl. children. Own quarters. Salary no object for right person. References definitely reqd. Reply only if fully qualified. MO 4-3146. 73-77)

WOMAN for kitchen work, cooking and serving meals in small Nursing Home in Allentown. Exp. or inexp. Transport neces. Also WOMAN for cleaning 3 days a wk. Day shift. For inf. call 1-432-3371 bet. 7 AM to 3 PM. Mrs. Kuntz. (75-84)

HOUSEKEEPER, over 35, refs. Unattached ,slp. in own apt. w/sep. ent., air cond., t.v., bth & kichenette. Dr's home, help with 3 children, gen'l hswk. No cooking. 2 days off. Salary $40. to start. 1-609-428-9265. Haddonfield, N. J. (75-78)

Help Wanted Male

Get That Big Pay Check
Drive Tractor Trailer
At The One School That's
V. A. APPROVED
Since September, 1966
National Professional Truck Drivers Training, Millville, N. J., where the pros hold their rodeos. Train 3 weeks or 8 weekends no top makes of equipment. Drive on cement runways and highways (not in circles on some dirt field). Lifetime placement guidance with major trucking companies. Tuition terms. Call Mr. Schwartz at (215) 745-3004 or write N. P. T. D. L. PO Box 6158, Philadelphia, Pa., 19115. (71-72)

GRILLE MAN

General all around. Sandwiches, etc. Experienced. Good pay. Evening hours. N. E. DE 2-6966.

(71-72)

Komunistų kandidatai

Kandidatė prezidento pareigoms Mrs. Charlene Mitchell kalbėjo kelių šimtų darbininkų publikai New Yorko rūbsiuvyklų centre pietų metu. Kalbėjo ir Zagarell, Komunistų partijos kandidatas į vice prezidento postą.

(75-78)

MALE or FEMALE

WAITRESSES-DISHWASHERS & SHORT ORDER COOKS. Experienced for new diner restaurant, full and part time. Apply Cottage Diner, Route 309, Montgomeryville. 10 AM to 4 PM daily or call 855-4586. Montgomeryville, Pa. (71-75)

Help Wanted Male

DRAFTING. Structural and miscellaneous steel detailer wanted for an established structural field firm. Fringe benefits.
BRANDENBERGER IRON CO., INC.
1749 Bernard Ave., Atlantic City, N. J. 1-609-345-0123. 1-609-266-7154.
(73-79)

MAINTENANCE, Industrial maintenance mechanic, day work. Man expd. in repair and maintenance of manufacturing equipment such as presses, spot welders, fork lifts, air compressions, etc. Numerous fringe benefits. Apply in person or call AMSCO INDUSTRIES, INC., Jacksonville Rd., Hatboro, Pa. OS 5-6100. Miss Hahn or Mr. Sherwood.
(73-75)

MEN WANTED. Custom Milling Plant has openings for material handlers and Mill Operators. Men with some exp. preferred. Should have good work record. Paid vac. and benefits. Phone 201-332-7175 for appt. Jersey City area. (73-79)

GENERAL utility man to pack and ship nails. Must be steady.
Apply in person.
PHILA NAIL & FASTENER
38th & Poplar Sts.
(73-75)

ELECTRICIAN HELPER. PAINTERS HELPER. MAINTENANCE MECHANIC HELPER. DOZER OPERATOR. TRUCK DRIVERS. Good pay, excellent benefits, call 201-766-4000, ask for Julio Ferrante.
(75-81)

AUTO GET-READY MEN. (2) men. New and used cars. Excellent work conditions. Uniforms furnished, hosp. & pension plan. Drivers license necessary. Time and half over 40 hrs. Exp. pref., but not nec. Up to $2.50 per hr. start. Apply YBH Volkswagen, West Chester Pike, Edgemont, Pa. or call Mr. Scarborough, EL 6-9000. (75-79)

MEN day and night shift, general factory work, no skill nec. Good working conditions. New plant. Excellent oppt. for advancement. Top rate pay. Some overtime. Orange Products, Inc., Passaic Ave., Chatham, N. J. 635-6666. See Mr. Wilson.
(75-81)

BUS DRIVERS

Full time and part time. Good pay and benefits. We will train you.
KEVAH KONNER, INC.
Ridgedale Ave., Morristown. 201-539-5199. (75-81)

TRUCK DRIVER for Summit auto parts house. 5½ day week. Steady employment. Must be dependable. 201-273-0880. Ask for Ray or Tom.
(75-80)

WANTED AT ONCE

POLISHER. Must be Experienced in kitchen equipment. Top pay. Steady work. Write or call South Shore Co. Manasquan, N. J. (201-) 223-1289. (75-78)

WEAVING
TIE-IN MACHINE OPR.

With twister exp., for manufacturer of plush fabrics. Write or call collect
MR. JERRY CASSIDY
AMERICAN VELOUR MILLS
120 LINCOLN BLVD.
MIDDLESEX, N. J. 08846
1-201-356-2400
(75-78)

HARTFORD, CONN.

PIETŪS IR KONCERTAS

Rengia L. M. Klubas

Sekmad., Spalio-October 20

SALĖJE — 157 HUNGERFORD ST.
Pietūs 1 valandą dieną

Programoj dalyvaus: LAISVĖS CHORAS, vadovybėj **Wilma Hollis**, ir solistė **Elena Brazauskienė**

Atvykusius gerai pavaišinsime. Bus ir kitų pamarginimų.

Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti.

—Rengėjai

HELP WANTED MALE

AUTOMOTIVE MACHINIST

Experienced only. Good working conditions with congenial force. Salary open. Call HO 4-6399. Ask for Mr. Russo. (70-82)

EXPERIENCED
TREE CLIMBERS

Steady work, paid vacation and holidays, bonus, modern equipment. Call 264-4561 for appt.
(70-82)

MAINTENANCE MEN (2)

Blue Seal license. Good hours and pay. Camden area.
Call Mr. Kent. 215-WA 5-1137.
Bet. 8 AM and 4 PM
(71-75)

MAINTENANCE Electrician. Industrial plant. Steady year round. Familiar with power wiring and controls. Company paid sick and accident insurance. Blue Cross & Blue Shield. Start $2.77 an hr. GA 6-6050. Mr. Berg. (71-76)

FACTORY. General Workers. Good oppty in establ. Co. for general factory workers. Excel. benefits, good working conds. Plant near Int'l Airport. La France Precision Castings. SA 4-2503. (71-76)

CHEMICAL
PRODUCTION SUPERVISOR

Harleco, a division of AHSC, world leader in the health field is seeking progressive recent grads to fill these key entry level management positions. Leadership skills, a strong chem bkgd plus a desire to rapid advancement can spell success with this young div. We offer excellent salary plus full benefit program. Reply in writing or call SA 6-9600. L. Lehmkuhl.
HARLECO DIV. AHSC.
60th & Woodland Ave., Phila., Pa.
(73-75)

MEN for general factory work. No experience necessary. 55 hours per week $125 total, including overtime to start. Bernardville, N. J.
201-766-0606.
(73-76)

COFFEE PROCESSING
TRAINEES.

Day and night shift. Machinery experience helpful, not required. 18 or over. Call 855-2151.
HI-VAC CONCENTRATES
10th & Walnut Streets, Lansdale.
(73-80)

WAREHOUSEMAN.

Hatboro area manufacturer.
Good benefits.
KEYSTONE BRASS & RUBBER CO.
326 Jacksonville Rd., Hatboro, Pa.
Phone OS 5-6700, ext. 40. (73-78)

OFFSET PRESSMEN

We have several openings for fully qualified Pressmen in the rotary business forms field. Our new rate is as high as $4.50 per hour, with such comprehensive benefits as Pension Plan, Blue Cross—Blue Shield, paid vacations, life insurance, health & accident insurance, a total package deal of $.60 per hour. For interview apply in person or call Mr. DeMone, GA 6-7700. AMERICAN BUSINESS SYSTEMS, 2929 B St., Phila. (73-77)

UPHOLSTERERS

Full or part time
Experienced on Kitchen Sets and Booths.
Good Pay. Steady work.
Call CU 9-0310. Eve. PI 4-0740.
(73-75)

DRAFTING. Structural and miscellaneous steel detailers wanted for an established structual field firm. Fringe benefits.
BRANDENBERGER IRON CO., INC.
1749 Bernard Ave., Atlantic City, N. J., 1-609-345-0123. 1-609-266-7154.
(73-78)

PAPER BOX set-up man for straight fine gluer. Must be exp. Are you tired of working 2nd & 3rd shifts or unhappy with your present position? Here is an oppty to work steady day work with a growing Co. in Phila. Wll start right man at $140 per wk. plus overtime. 2 wk. paid vac. 1st year. All union benefits. Call VI 8-6100. (73-78)

TOOL & DIE MAKER needed to assist foreman in light metal fabricating shop. Work on varied and interesting projects from development to production. Excellent working conditions including overtime and good wages. Call CUSTOM MFG. CORP., Huntington Valley, WI 7-2474. (73-76)

Iš Banketo

Pereitą šeštadienį, rugsėjo 28 d., įvykusiam bankete, pagerbimui Lilijos ir Stefanijos, vakaro vedėjui Antanui Bimbai paprašius susirinkusios publikos paramos laikraščiui "Laisvei" — (atidarymas "Laisvės" metinio vajaus, sukėlimui finansų į biudžetą) labai gražiai atsiliepė banketo dalyviai. Prašome pasiskaityt:

Per Ievą Mizarienę

Anna Philipse, Stamford, Conn.	$100.00
Steponas Večkys, Woodhaven, N. Y.	100.00
Ilse ir Antanas Bimbai, Richmond Hill, N. Y.	65.00
Natalija ir Augustas Ešmantai, Queens Village, N. Y.	20.00
Elena Jeskevičiūtė, Whitestone, N. Y.	20.00
Povilas ir Nelė Ventai, Jamaica, N. Y.	20.00
Valys ir Vera Bunkai, Jamaica, N. Y.	20.00
Povilas Bečis, Great Neck, N. Y.	20.00
Nuo priėmimo Liet. žmonių banketo (per I. Mizarienę) Ozone Park, N. Y.	16.88
Pranas Varaška, Woodhaven, N. Y.	10.00
Ieva Mizarienė, Jackson Heights, N. Y.	10.00
Bronė ir Walter Keršuliai, Brooklyn, N. Y.	10.00
Mildred Stensler, Livingston, N. J.	10.00
A. P., Brooklyn, N. Y.	10.00
Elena ir Robertas Feiferiai, Woodhaven, N..Y.	10.00
Nastė ir Pranas Bukniai, Brooklyn, N. Y.	10.00
Jonas Grybas, Richmond Hill, N. Y.	10.00
Jonas Gasiūnas, Richmond Hill, N. Y.	10.00
Ona Titanienė, Woodhaven, N. Y.	10.00
J. ir J. Staniai, Baltimore, Md.	10.00
Irene ir Kancy Levanai, Brooklyn, N. Y.	10.00
Jurgis Stasiukaitis, Cliffside Park, N. J.	10.00
Petras Bieliauskas, Richmond Hill, N. Y.	10.00
Ignas Sutkus, Maspeth, N. Y.	10.00
Kostė ir Jonas Rušinskai, Brooklyn, N. Y.	10.00
J. Stasiukaitis, Philadelphia, Pa.	10.00
Domicelė ir Aleksandras Veličkai, Albertson, N. Y.	10.00
Senas Juozas, Brooklyn, N. Y.	10.00
Uršulė ir Jurgis Bernotai, Woodhaven, N. Y.	5.00
Josephine Augutienė, Cliffside Park, N. J.	5.00
Jonas Juška, Richmond Hill, N. Y.	5.00
A. ir M. Liepai, Woodhaven, N. Y.	5.00
Vera ir Frank Budroniai, Bayside, N. Y.	5.00
Adomas Čepulis, Maspeth, N. Y.	5.00
Anna Černevičienė, Maspeth, N. Y.	5.00
M. J. Čiberkaitė, Far Rockaway, N. Y.	5.00
Ona Kučiauskaitė, Baltimore, Md.	5.00
Ignas Bečis, Union, N. J.	5.00
Vera Lisajienė, Woodhaven, N. Y.	5.00
A. Balčiūnas, Richmond Hill, N. Y.	5.00
Liudvikas Raibužis, New York City	5.00
O. Laukaitienė, Brooklyn, N. Y.	5.00
D. Galinauskienė, Queens Village, N. Y.	5.00
N. ir B. Skubliskai, Richmond Hill, N. Y.	5.00
Elena Saminich, New Hyde Park, N. Y.	5.00
A. S. Bacevičiai, Far Rockaway, N. Y.	5.00
Mrs. M. Karvelis, Woodhaven, N. Y.	5.00
M. Šukaitienė, Woodhaven, N. Y.	5.00
H. ir M. Hacinkevičiai, Great Neck, N. Y.	5.00
Albina Rušinskaitė, Brooklyn, N. Y.	5.00
Elena Siaurienė, Woodhaven, N. Y.	5.00
Anne ir Fred Eicke, Sterling, N. J.	3.00
O. Malinauskienė, Brooklyn, N. Y.	2.00

Viso **$691.88.**

Per Anne Yakštis

Amelia ir Yalter Yuskovic, Stamford, Conn.	$20.00
Anna Cibulsky, Brooklyn, N. Y.	20.00
A. Zdazinskienė, Richmond Hill, N. Y.	20.00
M. ir L. Jakštas, Brooklyn, N. Y.	20.00
Suzanna Kazokytė, Frackville, Pa.	20.00
M. Simon, Brooklyn, N. Y.	20.00
Ruth Bell, Monroe, N. Y.	10.00
N. ir A. Mitchell, Brooklyn, N. Y.	10.00
K. Milenkevičius, Brooklyn, N. Y.	10.00
Albina Mikalaus, Ozone Park, N. Y.	10.00
P. Višniauskas, Brooklyn, N. Y.	10.00
F. ir D. Mažiliai, Brooklyn, N. Y.	5.00
M. Kavaliūnas, Jamaica, N. Y.	5.00
J. ir J. Pluščiauskai, Woodhaven, N. Y.	5.00
Stasys, Newyorkietis	5.00
White Horse	5.00
E. Galiunas, Brooklyn, N. Y.	5.00
A. Zeidat, Brooklyn, N. Y.	5.00
U. Urbonas, Brooklyn, N. Y.	5.00
K. Simon, Brooklyn, N. Y.	5.00
Ona Kazlauskienė, Westbury, N. Y.	5.00
G. Daniels, Brooklyn, N. Y.	5.00
A. Petraitienė, Brooklyn, N. Y.	5.00
Chas. Aleksynas, Brooklyn, N. Y.	5.00
David Matis, New York City	3.00
V. Šibeika, Brooklyn, N. Y.	2.00
K. W. Misiūnai, Richmond Hill, N. Y.	2.00
A. Augutis, Brooklyn, N. Y.	1.00

Viso **$243.**

Per V. Venskūną

LLD 185 kuopa, Ozone Park	$50.00
W. Baltrušaitis, Brooklyn, N. Y.	20.00
V. V. Venskūnai, Brooklyn, N. Y.	10.00
O. J. Babarskai, Richmond Hill, N. Y.	10.00
N. M. Virbickai, Great Neck, N. Y.	10.00
P. M. Šolomskas, Brooklyn, N. Y.	10.00
S. Sasna, Brooklyn, N. Y.	10.00
L. Kavaliauskaitė, Woodhaven, N. Y.	10.00
K. K., Brooklyn, N. Y.	5.00
Kazys Meškėnas, Brooklyn, N. Y.	5.00
J. Gužas, Brooklyn, N. Y.	3.00

Viso **$143.**

Pastaba: Čia neįeina su sveikinimais susiųstos ir įteiktos aukos. Jos bus paskelbtos atskirai.

-:- -:- -:-

Širdingai ačiū viršminėtiems už jų gražią paramą laikraščiui, surinkta $1,077.88.

Taipgi ačiū I. Mizarienei. Anne Yakstis, V. Venskūnui už jų pasidarbavimą šiame reikale.

"Laisvės" Administracija

Gražiai pagerbtos S. Sasna ir L. Kavaliauskaitė

Rugsėjo 28 dieną, 5 val. vakare, iš visų New Yorko dalių "Laisvės" salėn prisirinko publikos daugiau negu buvo tikėtasi.

Atvyko grupės svečių iš Baltimorės, iš New Jersey, iš Great Necko ir philadelphietis Stasiukaitis, iš Connecticut W. ir E. Juškevičiai ir A. Phillipsie.

Publika susėdo prie gražiai papuoštų stalų. Visų veidai atkreipti į duris — kažko laukia.

Greitai pasirodė ir mūsų gerbiamos jubiliatės, komisijos narių lydimos. Publika karštai sveikino jas aplodismentais. Komisijos narė V. Bunkienė prisega joms po gėlę. Ta proga žurnalistė S. Narkeliūnaitė jas nufotografuoja.

Komisijos pirmininkas P. Venta atidarė pokylį, pasveikino jubiliates, palinkėjo joms geros sveikatos, sekmės visuomeniniame darbe ir asmeniniame gyvenime. Padėkojo publikai už skaitlingą atsilankymą. Jis paprašė publiką išgerti tostą. Visi sudainavo "Ilgiausių metų."

Vakaro vedėju Venta pristatė Antaną Bimbą.

Prasidėjo vaišės. Mūsų žvalios draugės N. Buknienė, N. Ventienė, V. Nevinskienė, K. Rušinskienė ir J. Lazauskienė greitai apkrovė stalus valgiais. O vyrai A. Nevinskas, J. Lazauskas, jaunasis Pov. Venta ir J. Varisonas aptarnavo gėrimais.

Vaišėms įpusėjus, pirmininkaujantis A. Bimba paprašė publiką nurimti, nes pradedama vakaro programa.

Aido Choras, vadovaujant Mildred Stensler, sudainavo tris dainas: sukakties dainą, užstalės ir "Vilniuj žydi liepos."

Po to sekė jubiliatėms sveikinimai telegramomis iš Lietuvos: Respublikos moterų vardu sveikina Birutė Boreišienė: bendra telegrama — Meškauskienė, Staškevičiūtė, Narvydaitė ir Eidukaitytės; Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais draugijos Pirmininkas Vl. Karvelis; "Tiesos" kolektyvas; "Tiesos" vyriausias redaktorius G. Zimanas; L. Diržinskaitė.

Nuo "Laisvės" kolektyvo sveikino J. Gasiūnas, platokai apibūdindamas Lilijos ir Stefanijos veiklą.

N. Buknienė, Aido Choro vice-pirmininkė, sveikino jubiliates Choro vardu ir iteikė joms kuklias dovanėles. Ji taipgi perdavė joms linkėjimus nuo sergančio savo vyro Prano Buknio.

New Yorko Lietuvių Moterų Klubo ir LLD vardu sveikino I. Mizarienė ir įteikė joms Klubo dovanėles.

Mildred Stensler sveikino jubiliates nuo Lietuvių Meno Sąjungos ir linkėjo joms dar ilgai dainuoti Aido Chore.

Nuo New Yorko pažangaus žydų laikraščio "Freiheit" sveikino redaktorius Dovidas Matusevičius ir palinkėjo joms stiprios sveikatos pažangioje veikloje.

Sveikino Ona Stelmokaitė ir jos vyras Fred Eicke iš New Jersey.

Jonas Juška sveikino jubiliates savo paties sukurtu eilėraščiu.

Bendras sveikinimas nuo Lilijos seserų Helenos Kudirkienės, Margaret Cowl ir Agnes Jurevičienės.

Sveikino "Vienybės" redaktorius Jonas Valaitis.

Žurnalistas Albertas Laurinčiukas sveikindamas pasakė: Džiaugiuosi, kad galiu dalyvauti šių brangių draugių puotoje. Šios mielos draugės darbuotojos už progresą ir taiką yra plačiai žinomos ne tik Amerikoje — jos yra nesvetimos ir Lietuvoje. Linkiu joms stiprios sveikatos ir nenuilstamai darbuotis pažangos bare.

Baltimorietė O. Kučiauskaitė linkėjo jubiliatėms sekmės einant jų pasirinktuoju pažangos ir taikos keliu.

"Tiesos" angliško skyriaus redaktorė Anne Yakstis sveikino jubiliates ir linkėjo joms viso geriausio.

Helena Feiferienė perskaitė sveikinimą nuo Argentinos lietuvių.

Sveikino Suzanna Kazokytė-Jones iš Shenandoah, Pa., ir linkėjo joms laimės.

Sveikinimus iš Lietuvos skaitė S. Večkys.

Gyvu žodžiu sveikino K. Čiurlis iš Pattenburgo ir pakvietė puotos dalyvius atvykti į pikniką jo ūkyje spalio 13 d.

Dėl laiko stokos nevisi sveikinimai buvo perskaityti. Sutrumpintoje formoje jie bus įdėti į "Laisvę."

Dovanas jubiliatėms įteikė V. Bunkienė.

Trys kalifornietės — K. Karosienė, M. Baltulionytė ir T. King — atsiuntė jubiliatėms po korsažą.

Pirmininkaujantis A. Bimba pabrėžė, kad kartu su šiuo pokyliu atidaromas ir "Laisvės" vajus. Publika gražiai atsiliepė ir daugiau kaip tūkstantį dolerių suaukojo vajaus pradžiai.

Aukas rinko ir užrašė I. Mizarienė ir Anna Yakstis.

Jubiliačių stalą puošė gražus tortas nuo rengėjų, dvi gėlių vazos nuo Nelės ir Povilo Ventų. Viduryje stalo graži puokštė gėlių nuo Lilijos sesers Margaret Cowl, taipgi gėlių buvo nuo J. Lazauskienės, J. Juškos ir nuo greatneckiečio P. Bečio.

Prie bilietų pardavimo dirbo W. Keršulis.

Valgius paruošė H. Siaurienė, M. Šukaitienė ir Josephina Augutienė.

Pomidorų dovanojo niūdžerzietis J. Jordan.

Širdingai ačiū visiems kuo nors prisidėjusiems prie šio nepaprasto banketo.

Pabaigoje pirmininkas iškvietė Liliją ir Stefaniją tarti žodį. Natūralu, kad jos buvo labai susijaudinusios. Kalbėti joms buvo labai sunku. Šiltai padėkojo skaitlingai publikai už atsilankymą ir už joms pareikštus linkėjimus geros sveikatos ir ilgų veiklos metų. **V. Bunkienė**

Susitiksime bankete spalio 20 d.

Praėjo vienas puikus banketas, kuris buvo rengiamas "Laisvės" naudai, o dabar niujorkiečiai ruošiasi dalyvauti kitame bankete, kuris irgi rengiamas tam pačiam tikslui—"Laisvės" paramai.

Šis pobūvis rengiamas New Yorko Lietuvių Moterų klubo. Jis įvyks spalio 20 d., 1 val. po pietų, "Laisvės" name, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Bus meninė programa. Taipgi Ieva Mizarienė pasidalins su mumis savo įspūdžiais, įgytais Tarybų Lietuvoje.

Klubo valdyba

Walteris Keršulis 80 metų jaunas

Įžymus pažangaus judėjimo veikėjas Walteris Keršulis rugsėjo mėnesį minėjo 80 metų sukaktį. Jo sode buvo susirinkęs būrelis draugų ir draugių rugsėjo 21 d. Stasei Mieželaitienei išleisti ir mielam draugui palinkėti ilgiausių metų.

W. Keršulis yra daugeliui pažįstamas ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir Tarybų Lietuvoje. Pažangieji lietuviai jį gerbia, jį myli ir linki jam dar ilgus metus veikti tarp pažangiųjų lietuvių.

Iš pat jaunų dienų W. Keršulis įsijungė į pažangų judėjimą ir visuomet jis tame judėjime buvo veiklus. Ilgus metus jis eina Lietuvių Namo Bendrovės prezidento pareigas. Per dešėtką metų, kai turėjome didžiulį Liberty Auditoriumo namą, draugas Keršulis sielojosi, kaip jį išlaikyti. Jis buvo nupirkęs už $1,000 šėrų, davęs stambią paskolą ir dažnai aukojęs. O kiek dienų ir vakarų nemokamai jis įdėjo, kad tik kaip nors tą namą išlaikytų.

Dabar turime gerokai mažesnį namą, bet drg. Keršulis taipgi rūpinasi, kad jis būtų gerame stovyje.

Aido chore Walteris yra iždininku, taipgi "Laisvės" direktorius. Nei viena didesnė sueiga, nei vienas parengimas be Walterio ir jo mielos žmonos Bronės negali apsieiti.

Pažiūrėjęs į Walterį, niekas negali sakyti, kad jis jau 80 metų amžiaus. Atrodo dar jaunas ir energijos pilnas.

Tad nuoširdžiai sveikiname Walterį ir jo draugę Bronę. Linkime jiems ilgiausių metų ir sėkmės toliau darbuotis mūsų pažangiajame judėjime. **J. G.**

Suėmė tris įtartus subways plėšikus

Pastaruoju metu priešaušriu grupė jaunuolių apiplėšinėjo subways kasininkus. Rugsėjo 30 tris areštavo, įtarė plėšikais.

Laikraštyje Daily World rašytojas Mike Davidow sako, jog 25,000 jaunimo dalyvaus nuo durų lig durų kampanijoje už O'Dwyer, taikos kandidatą į senatorius.

N. Yorko mokyklose prasidėjo mokslas

Spalio 1 d. daugumoje didmiesčio mokyklų prasidėjo mokslas įprastomis sąlygomis. Bet liko tebeginčijamų vietų, dėl kurių gali būti visko. Viena tokių yra Brooklyno Ocean Hill-Brownsville, kur praėjusį pavasarį įvyko streikas. Dėl jos ginčas ir dabar nebaigtas.

Prieš unijų vadus Shanker ir Degnan tebėra užvesta byla už rugsėjo pradžioje įvykusį streiką. Jei nuteistų, vadovus gali bausti kalėjimu iki 30 dienų ir unijas po 10 tūkstančių dolerių už kiekvieną streiko dieną.

Labdaros įstaigose tvarkos prižiūrėtojai policininkai kreipėsi į savo viršininkus; reikalavo pakelti laipsnį ir kitų naujovių.

Spalio 1 d. N. Y. miesto gaisragesiai, policininkai ir švaros darbininkai žadėto slowdown nevykdė, atidėjo tikėdamiesi reikalą išspręsti derybomis.

Parengimų kalendorius

Spalio 13 d.

Piknikas pas Čiurlius, Pattenburg, N. J.

Spalio 20 d.

Niujorko Lietuvių Moterų klubo banketas, 1 val. po pietų, "Laisvės" salėje.

Lapkričio 10 d.

Metinis "Laisvės" koncertas New National Hall, Greenpoint-Brooklyn, N.Y.

Gruodžio 15 d.

LDS 13 kuopos metinis parengimas Laisvės salėje, Ozone Park, N. Y.

Pranešimas

OZONE PARK

Lietuvių Literatūros Draugijos 185 kuopos susirinkimas įvyks spalio 8 dieną, 2 valandą po pietų. Tai bus labai svarbus susirinkimas. Tarp kitų reikalų, turėsime rimtai aptarti planuojamos dailės parodos ateinančią žiemą klausimą. Laikas konkrečiai tuo reikalu pasitarti. Turime ir kitų svarbių klausimų.

Visi nariai labai labai raginami susirinkime dalyvauti.

Valdyba (74-76)

IEŠKOJIMAS

Ieškau Stelos Jurevičių, kadaise gyveno 127 Grand St., Brooklyne. Taipgi ieškau Liovisos ir Onos Budavičių, kadaise gyveno 108 Cross Street, Harrison, N. J. Kas žino apie jas, malonėkite man pranešti, už ką būsiu dėkingas. John Gabrys, 101 Bowery, New York, N.Y. 10002. (71-75)

Daugiau įvairių parengimų "Laisvės" naudai.

Dėmesio Dovanų Siuntėjams Į U. S. S. R.

Mums malonu pranešti, kad iš priežasties skubaus gavimo daugiau klijentų ir biznio praplėtimo, mums pasisekė įvesti sekamus pagerinimus:

1. Greitesnis pristatymas visų užsakymų
2. Palengvinta procedūra išpildyme užsakymų per Vneshposyltorg.
3. Atidarymas daugiau Vneshposyltorg krautuvių ir sandėlių ištisai per U.S.S.R.
4. Didesnis pasirinkimas visokių rūšių prekių, įskaitant rūbus, audinius, batus ir t.t.
5. Nauja sistema priimant ir pranešant gavimą užsakymų. Sekite pavyzdį tūkstančių mūsų klijentų, kurie sužinojo, kad dovanas per

Podarogifts, Inc.

yra geriau negu:

A) Pakietą išsiunčiant iš čia (nemoka muito ant Podarogifts užsakymų)
B) Money-orderis ar banknotas (neturintis galios specialiose Vneshposyltorg krautuvėse)
C) Nei jokių mokėjimų mums (Vneshposyltorg moka mums mūsų komisą)

UŽEIKITE Į MŪSŲ PARODŲ RŪMUS NEW YORKE

Siųskite Savo Užsakymus arba Klausimus į:

PODAROGIFTS, INC.

220 Park Avenue South, New York, N.Y. 10003
Tel. 212—228-9547

(Vienintėliai atstovai dėl dovanų Jungtinėse Valstijose)
Ar į bile sekančius skyrius:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
Tel. 215 WA 5-3455
ar į bile mūsų skyrių.

COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
45 West 45th St., New York, N.Y. 10036
Tel. 212 CI 5-7905
ar į bile mūsų skyrių.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, New York, N.Y. 10019
Tel. 212—581-7729
ar į bile mūsų skyrių.